

VIENYBE LIETUVINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 39

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at BROOKLYN, N. Y., under Act of March 3-nd, 1879.

Metai XXX.

Orlaiviai užpuole Angliją.

Vokiečiai iš orlaivių mētē bombas. Londone 28 užmušti ir 99 sužeisti. Sommos fronte anglai pasistumė pirmyn. Rumunams ir rusams sekasi prie Silistrijos.

Iš karės lauko

RYTINIS FRONTAS.

RUSAI ŽENGIA PIRMYN VOLNIOJE IR KARPATUOSE.

Petrogradas. — Pysas fronte pasirodė Turkijos kareivai, kuriuos komanduoja vokiečių-austrių oficierai. — Palei upę Stohod ir Kovel-Rovno gelžkelio srityje vokiečiai atnaujino smarķukų užpuolimą prieš rusus, teičiaus visos jų atakos tapo atmūštos. Koritnico ir Sviniuski apie 700 vokiečių. Apart to, rusai išlenčio stumia priešus atgal linkui Vladimir-Volynsko.

Karpatuose rusai irgi žengia pirmyn. Panther kalno srityje rusai užemė prieš poziciją, paimdami 437 kar. nelaisvėn.

VOKIEČIAI GIRIASI PASEK. MĖMIS.

Berlinas. — Bavarijos princo Leopoldo kariumenė tvirtai atremia rusų gvardijos atakas į vaikus nuo Lutsk. Gen. v. Marwitz pasekmingai veikia prieš rusus Koritnico srityje.

Prie upės Narajuvka didžkuni-gaikščio armija muša rusus.

Karpatuose priešas nuolat atnaujina užpuolimus, bet vis be pasekmės. Tiesa, rusams šiek tiek pasisekė prie Panther perėjimo ir Kirlibaba apie linkėjė. Prie Babaludovos rusai septynis kartus atakavo vokiečių pozicijas. Čia atsižymėjo gen. Boess. Rusai vėl prarado Smotro viršunę, bet paskiau praneša apie atsiėmimą.

SUSIREMIMAI TRANSYLVANIJOJE.

Bucharest. — Susirēmimai atsibyla Strein lygumoje. Prie Petrusen rumunai pradėjo stumti priešus atgal. Rumunai pasiekė Szekely-Udvarhely, 50 mylių į šiaurę nuo Kronstadt'o. — Ketvirta dalis Transylvanijos rumunų rankose.

AUSTRAI-VOKIEČIAI IRGI SKELBIA PASEKMES.

Berlinas. — Transylvanijoje austri-vokiečiai užemė Vulkan perėjimą. Keliaus punktuose viunai tapo atstumti atgal. Prie Hermannstadt atsibyla maži susirēmimai.

BALKANU FRONTAS.

RUMUNAI-RUSAI SUMUŠĘ.. MACKENSENO ARMIA DOBRUDŽOJE.

Londonas. — Kelių dienų atkaklus mušis Dobrudžoje pasibaigė pilnu rumunu-rusų laimėjimu, — bulgaru-vokiečių-turku armija priversta trauktis atgal. Spėjama, kad paskutinėmis dienomis per Konstanzą tapo dastatyta tvirta rusų pagalba.

Besitraukdami priešai atgal degina kaimus ir naikina viską, kas papuoja jiems po kojų.

DOBRUDŽOJE TESIASI SMARKUS MUSIS.

Sofija. — Rumunai-rusai deda visas pastangas, kad atsispirti prieš bulgarus-vokiečius-turkus Dobrudžoje. Mušio linija eina palei Maralui, Nemik, Arabadaji, Kokardja, Cobadin ir Tuzla. Viena ir kita pusė laikosi tvirtai. — Juodosios jurės pakraščiu suliginamai ramu.

Nuo rugsėjo 22—23 dd. oficiai pranešama, kad bulgarai-vokiečiai turkai pilnai sumušę rumunus-rusus Dobrudžoje, panaudojant apėjimo budą.

BULGARUS GRUDŽIA ATGAL IS MAKEDONIJOS.

Londonas. — Serbai-rusai bei sajungiečiai pradėjo stumti bulgarus-vokiečius iš Makedonijos. Ežero Ostrovo srityje serbai užemė Kaimakealan kalnus; buvo

pranešta net apie Florinos atsīmima. Priešai traukiasi linkui Monastir.

Nesiseka bulgarams-vokiečiams ir ezero Doiran bei Strumos srityse, nors visur jie mušasi desperatiškai, neatsižvelgdami ant didelių nuostolių.

VOKIEČIAI IR BULGARAI SA-VOTISKAI KALBA.

Berlinas. — Francuzai panešė didelius nuostolius pasekmingose bulgarų atakose palei Floriną. Bulgarai-vokiečiai tvirtai atremia serbų ir sajungiečių atakas prie ežerų Ostrovo ir Doiran bei Strumos srityje. Nenusiekė serbams atakos ir Kaimakealan ir Mogilevičiaus fronte.

VAKARINIS FRONTAS.

ANGLAI-FRANCUZAI ISLENGVO VERŽIASI PIRMYN PI-KARDIJOJE.

Londonas. — Blogas oras laikinai lygir sustabdė veikima Somme srityje. Tečiaus anglai ir francuzai pasekmingai veikia Thiepval, Flers, Combles, Buchavesnes ir Peronne srityse. Vokiečiai kovoja su pastebetinu įnirtimu ir ištverme, bet negali atsilaikyti prieš anglų-francuzų spėkas. Sajungiečiai, nors išlenčio, bet be pasekmės. Ypač jie stengiasi praveržti į rytus nuo Goertz (Gozio) linkui Triesto.

Trento srityje atsibuvo keletas mažų susirēmimų.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI SPAUDŽIA TURKUS.

Petrogradas. — Erzinghan, Muš ir Bitlis srityse rusai atmušė keletą turkų atakų ir tulouse pumktuose pasistumėjo pirmyn. — Peisijoje nieko ypatingo neatsitiko.

ANGLAI SUMUŠĘ TURKUS MESOPOTAMIJOJE IR ANT SINAI PUSSALIO.

London. — Mesopotamijoje bei Tigris srityje anglai dvieluose susirēmimose sumušę turkus. — Ant Sinai pussalio turkai taipgi pralaimėjo muši.

TURKAI GIRIASI ATMUŠĄ PRIEŠ ATAKAS.

Konstantinopolis. — Oficialiai paskelbta, kad turkai tvirtai atrėmė tris rusų atakas Užkaukazje. Taipgi pasekmingai veikia turkai Persijoje, Mesopotamijoje ir Suez kanalo srityje.

ITALIJOS-AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAMS SEKASI GERAL.

Roma. — Italų kariumenė užėmė naują poziciją į rytus nuo Gorizia, Isonzo fronte, ir atstumė austrių ataką Carso srityje.

Kalmuotoje Trento srityje italai išlenčio stumia priešus atgal. Nuolat atsikartoja susirēmimai, bet anstru spėkos, matomai, vis eina silpnyn.

MAŽI SUSIREMIMAI PALEI ISONZO IR TRENTO SRITYJE.

Viena. — Palei Isonzo bei Carso srityje italai nuolat bando atstumti austrus atgal, bet be pasekmės. Ypač jie stengiasi praveržti į rytus nuo Goertz (Gozio) linkui Triesto.

Trento srityje atsibuvo keletas mažų susirēmimų.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI SPAUDŽIA TURKUS.

Berlinas. — Vokiečiai šтурmavo tvirtas rusų pozicijas upių Stohod srityje. Rusai tapo atstumti į antrą pusę upės. Virš 2,500 rusų paimta nelaisvėn ir užgriebta 17 maž. šautuvų. — Čia veikia princo Leopoldo armija, komanduoja gen. v. Bernhardi.

Didžiun Karolio Franeškaus armija pasekmingai veikia palei Narajuvka, Gnila Lipa prieupi (Galicijoje), — čia paimta virš 4,200 rusų nelaisvėn.

Lengvi susirēmimai atsibyla akrupatų srityje nuo Smotree iki Kirlibabos.

SUTRUKUS UŽTVANKAI, ŽUVO ŠIMTAI ŽMONIŲ.

Berlinas. — Čechijoje, arti Gablonz bei Tannwald sutruko metai atgal padaryta užtvanka. —

Sišveržę vanduo sunaikino keletą kaimų; greit tapo užlieta Weissenesse lyguma. Gyventojai ne-

suspėjo prasišalinti, kadangi van-

dens užpludimas buvo nepaprasti

smarkus. Tulose vietose van-

dens augštuma siekė apie 20 pėdų. Žuvo daug žmonių. Padaryti milžiniški nuostoliai. — Nelaimės vieta randasi arti Vokietijos rubėžiaus.

STUMS VOKIEČIUS ATGAL SEKANČIAI ŽIEMĄ.

Londonas. — Šios karės ministerio pagelbininkas lordas Derby, sugrižęs iš Francuzijos, pranešė Amerikos korespondentams, kad sąjungiečių laimėjimas aiškus, bet dar negreitas. Jis pažymėjo, kad sąjungiečiai dabar turi tvirčiausią kariumenę su geriausiomis kanuolėmis ir šautuvaus ir geriausia amunicija. Bet karė, sulyg Derby, nepasibaigs greit — sąjungiečiai visą sekaničią žiema stums vokiečius atgal. Sajungiečiai visko turi pakaktiniai, mušasi narsiai ir su viltimi žuri į ateitį.

GRAIKIJA PRISIRENGIA PRIE SAJUNGIECIŲ.

Londonas. — Iš Atenų pranešama, kad Graikijos valdžia pasirūpus greitu laiku paskelbtai Bulgarijai-Vokietijai ir ju talkiniams karei. Graikijos karalius nelošia jam žymios rolos. — Sajungiečiai bei serbai pradeda stumti bulgarus-vokiečius iš Makedonijos.

AGITUOJAMA PAŠAUKTI VI-SUS ANGLUS KAREN.

Londonas. — Kariškas „Times“ korespondentas nurodo, kad sąjungiečiai turi pilnai užtekinai amunicijos, — reikia tik geriau apsirūpti su kareiviais. Jis pažymi, jog apie 1,600,000 galinčių stoti kariumenė anglių paliosuota, — juos galima ir net reikalinti pašaukti į kareivius eiles.

Manoma, kad karė užsities dar ilgai; priegtam, kaip laukiamas, vokiečiai panaudos karei kiekvieną vyrą nuo 16 iki 60 metų amžiaus.

SAJUNGIECIŲ NUOSTOLIAI SOMME SRITYJE SIEKIA 500,000 KAR.

Berlinas. — Sulyginamai ma-

žas žemės plotas upės Somme srityje kainavo anglams ir francuzams labai brangiai. Juju nūostoliai iki rugsėjo 15 d. siekia apie 500,000 kareivių bei oficierių; — prieigtam vien anglų — apie 350,000 kar. ir ofie. Užimtoji vokiečių teritorija Belgijoje ir Francuzijoje apima apie 50,000 ketv. kilometrų (29,000 ketv. kil. Belgijoje ir 21,000 k. k. Francuzijoje). Rezultatu to generilio sajungiečių užpuolimo ir tu milžiniškų juju nuostolių yra atsiimamas apie 1,500 ketv. kil., kas reiškia 3 nuoš.

ORLAIVIAI BOMBARDAVO KAR. LAIVUS.

Berlinas. — Laike trijų dienų vokiečių orlaiviai trissyk bombardavo anglų laivyną Flandrijos pakraštyje.

VENIZELOS PASIRENGES VA DOAUTI REVOLICIJA PRIEŠ KARALIŪ.

Atenai. — Buves Graikijos premjeras Eleut. Venizelos, užklaustas kaslink gando, buk jis esą pasiryžęs vadovauti revoliuciją prieš karalių Konstantiną, pranešę presos atstovams, kad jis dar palauksias, kol geriau paikšas dabartinės valdžios pasiryžmai. Jei karalius bei jo ministeriai neklausys žmonių balsu, tai, mes pati surasime, ką reikia daryti. Panašus Graikijos stovis ilgiau negalimas."

SUOKALBIS PRIE VENIZE LOS; SUDRUTINTAS KAR ALIAUS PALOCIUS.

Milan. — Iš Salonikų pranešama, kad tapo atidengtas suokalbių užmušti buvusi premjera El. Venizelos. Karaliaus palociu apsupo dviem eilėm tranšeju; jiapsangoja didelė spēka.

RUMUNAI-RUSAI SUMUSÉ PRIEŠUS DOBRUDŽOJE.

Londonas. — Rumunai-rusai po kelių dienų mušio, kaip pranešama nuo rugsėjo 22 d., sumuše bulgarus-vokiečius Dobrudžoje ir pradėjo stumti juos atgal. Pa-sekmingai nepranešta nei užsienio departamento, nei Chinijos pasiuntinystei.

Zinoma tas, kad nauja Chinijos valdžia su prezidentu Li Yuan-Hung stengiasi inkunyti kraštė pilna tvarką ir palaikyti taiką; valstijoje jaučiasi stoka pinigų, bet vaidus reikalams reikalinga sulyginant maža suma.

PRAŠALINTI TRIS DIDKUNI GAIKŠCIAI.

Londonas. — Iš Zuericho pranešama, kad padėkavojant vokiečių intekmei, tapo prašalinti tris Austrijos didkunigaikšciai — Eugenijus, buvęs vadu Italijos fronte, paskirtas kuratorium mokslo akademijos Vienoje; Leopoldas (Salvator), buvęs gener. artilerijos inspektorius, paskirtas protektorijų mokslo bei dailės akademijos Pragoje; Karolis Staponas paskirtas protektorijum mokslo akademijos Krakove.

VOKIECIU LAKUNAS BOEL KE PAŠOVĒ 28 ORLAIVIUS.

Berlinas. — Garsus Vokietijos lakunas kapitonas Boelke pašovė rugs. 20 d. du sajungiečių orlaivius, — išviso jis pašovė 28 prieš orlaivius.

VOKIETIJOS-AUSTRIJOS AT STOVŲ KONFERENCIJA.

Viena. — Salzburge atsibus konferencija Vokietijos ir Austro-Vengrijos parlamentuose pasitarimui apie dalykų stovijabojose valstijose.

PRANESIMAS APIE UŽPUOLI MĄ ANT CHIHUAHUA.

El Paso, Tex. — Atsibuvu iš kilminga parada kareiviu iš Massachusetts, Michigan, Kentucky, Ohio, S. Carolina, Pensylvanija, R. Island ir New Mexiko valstijų — 25,941 kar. ir 79 ofie.

El Paso, Tex.

Jac. Trevino oficialiai pranešė, kad Villos užpuolikai Chihuahuoje tapo sumušti — jų nuostoliai siekia apie 250 kar., palikta daug ginklų, amunicijos ir arklių; nuostoliai valdžios kareiviu siekia 53.

NEW YORKO MAJORAS PER SERGSTI STREIKIERIUS BEI UNIJAS.

New York. — Majoras Mitchel ir Visuom. Tarnystos pirmsėdis O. Straus savo laiške unijų va-

nešta, kad Chinijos iždo ministras praše grupės penkių kraštu (Amerikos, Anglijos, Rusijos, Francuzijos ir Japonijos) bankierų suteikti paskolą sumoje \$50,000,000. Tečiaus apie tai oficiai liškai nepranešta nei užsienio departamento, nei Chinijos pasiuntinystei.

Zinoma tas, kad nauja Chinijos valdžia su prezidentu Li Yuan-Hung stengiasi inkunyti kraštė pilna tvarką ir palaikyti taiką; valstijoje jaučiasi stoka pinigų, bet vaidus reikalams reikalinga sulyginant maža suma.

FR. VILLOS ŽYGIAI.

Washington. — Buvo pranešta, kad Fr. Villos kariumenė užėmė Meksikos prov. didmiestį Chihuahua. Tečiaus pasirodė, kad tai buvo tik Villos pasekėjų užpuolimas. Jie tapo prašalinti, o aplink miestą pastatyta tvirta apsauga. Gen. Trevino praneša, kad spėkos nukreiptos prieš pati Villą. — Pirmiau buvo paplitęs gandas, buk Villa, vėl pradešias aktiviškai veikti prieš gen. V. Carranzą.

26,000 KAR. PARADA EL PASO

El Paso, Tex. — Atsibuvu iš kilminga parada kareiviu iš Massachusetts, Michigan, Kentucky, Ohio, S. Carolina, Pensylvanija, R. Island ir New Mexiko valstijų — 25,941 kar. ir 79 ofie.

PRANESIMAS APIE UŽPUOLI MĄ ANT CHIHUAHUA.

El Paso, Tex. — Meksikos gen. Jac. Trevino oficialiai pranešė, kad Villos užpuolikai Chihuahuoje tapo sumušti — jų nuostoliai siekia apie 250 kar., palikta daug ginklų, amunicijos ir arklių; nuostoliai valdžios kareiviu siekia 53.

PRADĘTA GAUDYTI IR SE KIOTI „JUODRANKIUS“ IR PIKTADARIUS.

New York. — Majoras Mitchel ir Visuom. Tarnystos pirmsėdis O. Straus savo laiške unijų va-

GRAIKIJOS PREMJERO PA AISKINIMAS.

Washington. — Iš Atenų atėjo žinia apie pasikalbėjimą premjero Kálogeropulos su tulu korespondentu. Premjeras nurodo, jog tvirtinimas, buk karalius Konstantinas stovi už vokiečius, visai neteisingas. Karalius, anot jo, stovi tik už graikus. Jis yra vienintėlis žmogus, ant kurio negalima padaryti intekmės iš šalies.

„Ar jūs esate sajungiečių pusėje, p. prezidente, ar ne?“ — užklausė korespondentas. — Premjeras nusišypsojo ir, pačėmės fransuzišką tabaką ir cigaretą popiera, pratarė: „Pranešk laikraščių skaitytojams, kad aš rukiau fransuzišką tabaką laike 45 metų.“

Graikų kareiviai (6,000) ir oficeriai (400) iš Kavalos nugabentė i Prusijos Silezijos miesta Goerlitz. Oficeriai bus patalpinti šiaip namuose ir viešbučiuose, e kareiviai baraknuose.

Taipgi pranešama, kad sajungiečių valdžios vis nepripažista naujo ministerijos kabineto Graikijoje; — nurodoma, kad tuli jone nariai stovi prieš sajungiečius. — Kiek laiko atgal tapo paskandintas graikų garlaivis „Assimeros“ (2,898 tonų inkr.).

KANADIECIŲ NUOSTOLIAI.

New York. — Iš Ottawos pranešama, kad mušyje rugs. 18 ir 19 dd. Somme srityje kanadiečių užmušta 400, sužiesta 1,000 ir din go 300. Išviso kanadiečių nuostoliai siekia apie 40,000 kar. ir oficierų.

WASHINGTO N 1,000 KETV. MYLIU ŽEMĖS CHINIOJE UŽLETA.

Washington. — Kiek laiko atgal Chicagoje tapo suarestuota keletas „juodrankių“ bei piktadarių. — Pirmaja išlidojo bu-

dams nurodo, kad visuomenės teisės bei reikalai privalo stoveti pirmoje vietoje. Apšaukiant generalį streiką sulyg simpatijos tramvaju streikieriams, taps suaujytos tiesos, kas užgaus visuomenės gyvenimą.

Kad apsisaugoti nuo to viso, miesto valdžia su majoru priešakyje panaudos civiles ir kariškas spėkas. Tečiaus pasitikima, kad organizuoti darbininkai apsimislys ir stovės salyje nuo generalio streiko.

Ant šito persergėjimo Am. D. Fed. organizatorius New Yorko valstijoje, Hugh Frayne (laiškas buvo pasiustas jam), priešė paziemėdamas, kad tai yra Sam. Gompers'o nuomonė, kad pramo nės unijistai neatsisakys nuo savo organizavimosi tiesų šiaime mieste, ir Am. Darb. Fed. yra tvirtai pasiryžusi palaikyti elektrišķų gelžkeliu bei tramvaju darbininkus kovojo už jų tiesas. Unijos negali sutikti ant kompanijų pasiūlymu. — Visuotinan streikan galbūt intraukti apie 800,000 org. darbininkų.

Miesto valdžia skubiai rengiasi prie tinkamo sutikimo visuotinio streiko. Sąrysyje su stieku pastatyta apie 6,700 policistų bei sargybinių; taipgi paskirta apie 150 automobilių bei motorinių dviračių. Apsaugai paliepta stabdyti betvarę bei peržengimą tiesų ant vienos.

Unijos bei darbininkai yra pasiryžę tvirtai stoveti už savo teises ir kovoti iki išlaimėjimo.

Galop tapo paskelbtas, kad vienotinas streikas prasidės rugpjūčio 27 d., seredoje.

WASHINGTO N 1,000 KETV. MYLIU ŽEMĖS CHINIOJE UŽLETA.

Washington. — Kiek laiko atgal Chicagoje tapo suarestuota keletas „juodrankių“ bei piktadarių. — Pirmaja išlidojo bu-

vo poni Regina A. Klipper iš Philadelphijos. Philadelphijoje tapo suarestuotas žinomas miesto sportsmanas V. Butler.

Svarbiausius parodymus valdžiai apie „juodrankius“ piktadarius suteikia vienas tos gaujos našri, Frank Crocker, kuris randasi Bostono kalėjime. Tyrinėjimo skyriaus perdėtinis Bruce Bialaski praneša, kad Fr. Crocker perkeltas į kitą miestą (apsaugos živilgsniu). — Piktadarių gaujos nariai jam grasinga mirtimi.

Tuo dalyku užinteresuota valdžia ir policija Washingtone, New Yorke, Chicagoje, Philadelphijoje ir Bostone. Centralinė tardymo vieta — New Yorke. Valdžia ir policija yra pasiryžusi panaikinti tą piktadarių gauja.

Susekta, kad tuli tos gaujos nariai persistatė augštais valdininkais, detektivais, policistais ir tt. Jie veikė su pagalba dirbtinių dokumentų, grasinimui areštuoti ir tam panašiai.

12,000,000 ŠUVIŲ PRIES ATAKA.

New York. — Iš Londono pranešta, kad prieš anglų ataką (rugs. 15 d.) Somme srityje buvo paleista į vokiečių pozicijas apie 12,000,000 šuvių.

ISKILMINGAI SUTIKO SUGRI ŽUSI PULKĄ.

New York. — Tukstančiai žmonių pasveikino sugrižusiu nuo parubežio 71 New Yorko pulkų rugs. 21 d. (vakare) ant 11 av. ir W. 60th Str. (N. Y. Central).

1,000 KETV. MYLIU ŽEMĖS CHINIOJE UŽLETA.

Washington. — Pranešama iš Nankingo, tuo Amerikos konfederacijos Valstijos departamentą, kad upė Hwai užlijo apie 1,000 ketv. mylių Anhui provincijoje. Apie milijoną žmonių liko be pastogės. Padaryta milžiniški nuostoliai.

Slinko dienos, savaitės, mėnesiai — užstojo žiema. Šaltas šiaurės vėjas kaukia-švilia vienokis balsais, tartum bado smaugiamas; — nei nosies negali iškisti iš gričios. Tėvas kartas nuo karto pastebi „aiškiu.“ Mama gi iškiša tuojuoje ir baras.

— Et, tėvai! Kas-gi kaltas, pradėjai lenkiškai, reikėjo ir baigti. Dabartė su toms savo lietuviškomis knygomis tik bėda: vaikui nesiseka, o prie to dar pačius knomet nros...

Neužbaigė mama nei savo barnies, kaip staiga inbėgo grijion tarnaite, persigandusi, — pabačiusi kaip drobė ir gaigšiodama, vos ištarė:

— An-u-pro nebėra!
— Anupro! Prišoko tėvas prie tarnaitės apipildamas ją klausimais.

— Kas-gi? Kaip? Kiame...? Kas atsitikto?

— Su ūžė žandarai.
— Su knygomis?

— Ne. Rado mokinant kaimo vaikus.

— Apskundė gal kas?

— Žmonės kaip, kad pno Henrikio užvezida lenkas.

— Pasiutės šuo... Niekšas... Ir tėvo galva nusvyro ant peties...

Nuo to laiko niekas nebemėtė Anupro — musų apie linkėjantiesi kaičiai, reikalus stato augščiau už tikybą; jie gyvendami tarpe musų ne tik nešautėja, bet dar ir mūšu nekuriuos vėplius patraukia savo pusēn.

Anupras užbaigė savo kalbą ir

Suprantama, jei streikui yra rimtos priežastis, jei yra tinka mai susiorganizavę darbininkai, jei jis yra sąmoningai ir sutarėje vėdamas ir jei tam streikui pritaria plėčioji visuomenė, tai streikieriai gali ir turi jį laimėti. Juk gelžkelij darbininkams net nedaleido pradėti streiką — juose pamatė organizuotą spėką, prieš kurią neišdriso stoti kompanijos ir valdžia.

New Yorko tramvaju darbininkų streikas vedamas ypatingu budu. Norint laimeti šitą streiką, turėtų sustoti požeminiai (subway) ir oriniai (elevatoriai) gelžkeliai. Priegtam, kartu privaletų streikuoti Brooklyn

kalba it muilo burbulas vėjui paputus... M. R. T.-da.

FELJETONAS

Anupras

Nedėdienis. Einavo. Saulutė karštais spinduliais kaitina pakaušius. Akimis neužmatomi dvarpomio laukai niukso, javai suvežti — tik bulvės nekastos. Mano tėvas godžiai žvalgėsi, pagaliaus tarė:

— Turtingas ponas Henrikas. Gera jam!

Tikrą tiesą sakant, aš tuomet nesupratu nei kas yra turtuolis, nei ką reiškia vargšas, ir žinoma aš savo tėvui nieko į tai neatsakiau. — Vienok tokia tyla neilgai tebesėsi. Šalikelio krumai susiuba vo ir iš jų tarpo išlindo augšto uglio vyras. Tai buvo visiems žinomas dailydė, mokinis amato Rygoje. Jiji laimėčiai vadindavo Anupru. Be abejo jis turėjo ir pavardę, kurią, turbut, tik jis artimiausiai draugai težinojo.

Anupras pastebėjęs mudu ei nančiu tuojuoje pirmas prabilo:

no tramvaju (taipgi požeminiu ir oriniu) darbininkai. Tuomet tap tū suparaližuotas visas judėjimas Didžiajame New Yorke. Tuomet visuomenė pamatyta, kad tramvaju-elevatorių-subway darbininkai yra tvirti ir veikia vienybėje.

Dabar gi dalykai visai kitaip stovi. New Yorko požeminiu ir elevatoriniu gelžkeliu judėjimas — normališkas, o Brooklynne tramvaju darbininkai ne tik nestreikuoją, bet dar lavina-mokiniai streikaujus delei New Yorko tramvaju. Prie to, New Yorke su streiklaujų pagalba tramvaji išdalias vaikščioja. Ir tokiu būdu manoma ir norima išlaimeti streiką! Tai bergždžias aikvojimas darbininkų spėkų ir jų sunkiai uždirbamų skatin.

Ta gerai permato tramvaju kompanijos, ir todel jos stovis tvirai prie streikierius. „Interborough“ kompanijos prezidentas Shonts nenori net tarties ir matytes su darbininkų atstovais — jis griežtai pažymi, kad nesitars su unijos bei streiko vadais ir nenuisileis prie streikierius.

Miesto majoras Mitchel ir komitetas iš atstovų nuo pramonių ir prekybos bandė pakreipti elektrišku keliu kompanijas linkei nusileidimo, bet be pasekmės. P-as Shonts pasakė pribuvusiai delegacijai, kad ant jojo linijų visai nėra streiko ir kad negali buti ir kalbos apie išrišimą konflikto trečiųjų teismu. — Tuomet majoras pakvietė pasave p. Shonts del pasitarimo. Jis sustiko, bet su išlyga, kad toje taryroje nebus unijos bei streiko vadų. — Intemptu dalykų stoviu užrupintas ir Am. D. Fed. prezidentas Gompers. Norima, kad p. Gompers pasimatytu su p. Shonts.

Organizuotų darbininkų upas labai pakilęs. Visi jie, prie pirmo signalo, yra pasiryžę stoti krovon. Net neorganizuoti darbininkai mano prisdidžti prie busiančio streiko. „C. Fed. U.“ sekretorius pranešė, kad reikale streiką parems ir kiti New York valstijos miestai. — Nuo rugsėjo 21 d. prasidės tyli moterų pikietininkų demonstracija ant streiku apimtų linijų. Demonstracijoje dalyvaus apie 4,000 moterų. Jos važinėsis tramvaju, elevatorių ir subway wagonuose, turėdamas ant krutinės kaspinus su užrašu: „Nestreikau žiauk.“

Žymesniųjų darbininkų organizacijų atstovai pranešė miesto majorui, kad jeigu tramvaju darbininkų streiko klausimas nebus užbaigtas iki 2 val. po pietų pėtinyje, rugsėjo 22 d., tai tuoju bus apšaukta visuotinas streikas visose išdirbystės šakose, surištose su gelžkeliais bei tramvajais. Majoras Mitchel tariasi delei to su O. Strausu ir Shonts. Shonts vis tvirtina, kad streikas „laičetas.“ Pradžia visuotino streiko paskirta ant rugsėjo 27 d.

Kompanijos stengiasi sutrukdyti streiką. Delei to bandoma leisti tramvajus makties laiku. Nuolat pasitaiko susidaužimai ir nelaimingi prietiniai ant gatvių. Policija „veikia“ energiškai. Polcistai apsaugo wagonus ir susstojimo vietas. Tų „apsaugotojų“ priskaitoma keletas tukstančių. Streikieriai tankiai užpuola ant karų.

Daug streikierų suareštuota. Teisėjai grumoja aštriomis bausmėmis, idant tuomi inbaughinti streikierius. — Priegtam „tvarkoma“ kariumenė, kuria manoma „panaudoti“, jeigu iškiltų Didžiajame New Yorke visuotinas streikas.

SUMIŠIMAI ANGLIAKASY-KLOSE.

Wilkes Barre, Pa. — Luzernės paviete tikra anarchija: industriečiai (I. W. W.) naikina viską, kas jiems papuola po kojų. Taip išsprogdino jau keletą namų darbininkų U. M. W. or A., supjaustė kelis mainierius, pasigaudami ant kelių, sunaikino „High School“ Duryea, Pa., vertės \$75,000, nukrito telefonų vielas, kad iš niekur negalėtų gauti pagalbos.

Tokia betvarke apimti šie miesteliai: Duryea, Pittston, Old Forge, Dupont ir jau pereina i Lackawanna pav. Tas tėsiasi jau nuo gegužio 15 d. Valžia negali jų išgaudytis ir apsaugoti darbininkus.

Rugsėjo 15 d. suareštavo visa susirinkimą — 262 I. W. W.; iš to skaičiaus 55 tapo paskirtas užstatas po \$5,000 kiekvienam, o kitims po mažiau. Pasirodė, jog tarpe 262 buvo tik 15 ukesus ir 2 ypatos su pirmomis popieromis.

Valstijinė policija, — savo rušies kazokai, apsupo Schwartz'o salę, kur juos ir suėmė. Per 4 mēn. saugojo 200 Penn'jos „kazokų“ ir vis areštavo I. W. W narius.

Sugaudė jų jau 324 yp.; baudos jie užmokėjo \$1,420 per du pav.

Šerifas Buss susinešė su inspektorais bei emigracijos viršininkais, idant tuos visus, kurie nėra ukėsai, deportuotų iš Luzernės pav. ten, iš kur jie yra pribuvę. Bet ikišol dar nėra žinios, kaip su jais pasielgs. Jų pilni Luzernės ir Lackawannos pavietu kalėjimai. Net ekstra bekeriu reikėjo del duonos kepimo, o taipgi kitų valgomų daiktų del kalėjimo.

Taipli sugriebė kelis raudonrankius laiškus — du lenkų kalba iš Chicagø, Ill.

Dabar manoma, kad beveik visus trukšmadarius jau sugaudė, bet nors užpuolimai ant U. M. W. of A. vis atsikartoja. Industriečiai nori išsaukti generališką streiką 1 distrikte U. M. W. of A., bet pavieto valdžia visai neleidžia jiems laikyti mitingu; net nevalia nei smulklių laikytis atdaru nuo 7:30 v. ryte iki 6 v. po pietų. Tam reikalui paskirta prižiurėtojų.

KARŲ DARBININKŲ STREIKAS WILKES BARRE.

Vis dar čia tėsiasi karų darbininkų streikas, ir streiklaujai juos valdo. Nuolat ant karų užpuola streikieriai ir akmenimis išdaužo langus; delei to nukentėja važiuojantieji. Bet matyt, kad kompanijai eina blogai, nes ji visokiai buda mėgina papirkti valdžią; kaip kada ji ir susitaria su valdžia.

lėti ant šaligatvio. Ant rytojus buvo sušaukta miesto taryba; buvo vadovai nuo visokių miestų. Miesto salėje buvo apie 200 žmonių. Perskaitytė istatymą prieš jįtney ir kad turi buti \$2,500 kaucijos už kiekvieną jītney užstatyta; kaucija turi buti tokia, kokia paškirs miesto taryba. Taip tai ir liko.

Bet majoras susilaikė papeikimo nuo daugelio žmonių ir nuo vieno pulkininko Suv. Valst. kašiūmenės, kuris kariovo 73 mete.

Pulkininkas pasakė, kad miesto parkas yra del to padarytas, kad po dienos darbo žmonės atėjė pailsėtų ir pakvėpuotų tyru oru. Administracija gis pasiuntė „kazokus“ išvaikyti žmones, — tas, esą, negerai.

Majoras, net apsiverkės, prakalbėjo, kad jis pildo nutarimus miesto valdybos; neatsižvelgdamas, kokia ateitis jo laukia. Jis pabrežia, kad ir toliau pildysias nutarimus šio miesto ir S. V. valdžios, kaip geras krašto užkėsas.

Po to susirinkimo viskas aprimo ir vėl jītney važiuoja, bet pagal miesto įstatus.

Mainieris.

PRAMONIEČIŲ AGITACIJA.

So. Omaha, Nebr. — Čia lankesi „pasaulio pramoniečių“ (I. W. W.) agitatorius K. J. Geleželė. Rugsėjo 3 d. buvo parengtos vietas lietuviams prakalbos, idant sutverti čia tos organizacijos skyrių, kuris ineitų į vietinių 195 I. W. W. anglų lokalą. Pradėjo rinkties ant prakalbų žmonės, teičiaus svetainės duris vis buvo uždarytos.

Galop pribuvo ir patsai K. J. Geleželė ir I. W. W. organizatorius J. J. Rogers iš Omahos. J. J. Rogers smarkiai susikarto su svetainės savininku, kuris pranešė, kad svetainės neatidarysi.

Duota žinia, kad bus galima susirinkti pas lietuvių p. Graži, bet ir tas pabijojo. Galu gale gavo prieiglaudą pas Žalpi. — Čia K. J. Geleželė kalbėjo apie dabartinių darbininkų padėjimą. Rugsėjo 10 d. buvo parengtos prakalbos Omahos centralinėje dalyje. Angliai — moteris ir vyras — sudainavo, o paskiau K. J. Geleželė kalbėjo apie darbininkų išnaudojimą. Kartu jis ragino išsteigti lietuviams savo I. W. W. skyrių ir remti „Darb. Balsą.“

Surinkta aukų Minnesotos streikieriams \$4. 04. Ž—p.

gen. Brusilovo žygius.

RUSAI NESINAUDOJA AUKSO KASYKLOMIS.

Petrogradas. — „Nov. Vr.“ praneša, kad nežiurint ant to, jog valdžiai priklauso virš 8,000,000 dešimtinių geriausių Rusijos kasyklų, laike karės ne tikai neapkiu, taip pat iškasimas, bet negali susilyginti su normu prieš karę.

DUONOS NEDATEKLIS.

Maskva. — Čionai jaučiasi aštrus nedateklis duonos ir kitų valgomų daiktų. Miesto valdyba atidengia kepyklas tramvajinių parkų įstaigose. Valgio produktu sumažėjimas pastebiamas Petrograde ir kituose miestuose.

PERDAUG VATOS.

Maskva. — Maskvon suplaukė perdaug vatos. Visi tos rūšies sandėliai užpildyti vata — randasi apie 5,000,000 pudų. Reikia pažymeti, kad Maskvos rajonas su nudoja labai daug vatos. Nurodoma, kad tulos bankos ir medvilnės firmos nešleidžia iš Maskvos vata iš išdirbystės sritis, idant tuomi pakelti manufakturių prekių kainas.

SKAUDŽIAI NUBAUDE OFICIERIU.

Krasnojarsk. — Kariškame teisime prie atidarytų durių buvo nigrinėjama praporščiko B. I. Ivanovo byla. Kaltinamas už tą, kad budamas girtu nafti išveržė Ačinske į tulio turtingo gyventojo namus, jieškodamas kokių tai moteris. Kariškas teismas pasmerkė Ivanovą 12 metų kalėjimą. Tokia pat kova vedama į Suvalkų guberniją.

Vilniuje išsteigta 11 mokyklų, kuriose moko apie 40 mokytojų. Lenkai taip pat steigia lenkišku mokyklu ne tik Vilniuje, bet ir sodžiuose, lietuvių gyvenamuose. Tokios yu mokyklos Trakų apskritijy pasisekimo neturinčios.

Rupinimasi ir specialiai mokslas. Tuo tikslu išsteigta Vilniuje bugalterijos kursai. Kursus veda Paknys. Mokslas tesis 5 mēn. Užsiėmimai vakara. Mokslo mokesčis — 50 rub.

Vilniaus gyvenimas. — Be šviečimo darbo, lietuvių, kartu su kitais, rupinasi ir ypač opiaiši daber ekonominiams dalykais. Nuo Nanų Metų dirba jau dvi lietuvių vartotojų drangijų: viena Banifratu gatvėje, antroji — Šnipiškėse.

Nenutroškės nei draugijinis gyvenimas. Dabar prieš Kalėdas pradėjo išnaudoti gyvuočių: persikėlė naujan butan Damnikonų gatvėje (priešais p. Šlapeliene knygyną) „Rutos“ klubas: per šventes buvo nevienas vaidinimas, o kovo 5 d. suvaidinta Lukšiškio cirko salėje nauja 4 veiksmų komedija „Šilagelė.“ Komedijos sužetas labai naujas, paimitas iš šios karės atsitikimų. Režisavę žinomasius musų senas teatro darbininkas p. Žemkalnis. Pelnas bus sunaudotas vėles lietuvių vaikų prieiglaudoms. Tokia pat kova vedama į kalbos mokslus: vokiškai, lietuviškai ir lenkiškai. Visai kitai buvo Vilniaus mieste. Lenkai, kurių rankose visa miesto valdyba, visuomet stengėsi parodyti, jog Vilnius esas lenkiškas miestas. Tas pat ir dabar daroma. Inėjus vokiečiams Vilniuje, pirmas atsiaušimasis į vilniečius buvo trimis kalbomis mieste išlipintas, butent: vokiečių, lietuvių ir rusų.

Kas apie Lietuvą rašoma. — visi gerai žinome ir atsimename, kaip gyvenome, Rusijos globoje buvami. Apie Lietuvą, berods, tada mažai tebuvo rašoma, — bet nemažai musų tautos darbui buvo kliudoma. Dabar, audros sukurinose, atsidurėme naujam stovyje. Tiesa, nemaža lietuvių dailelė Prusuose jau nuo senų senovės gyveno vokiečių valstybėje ir šiaip ar taip joje apsirapato. Ją truputi pavilbino, truputi pamago, apskritai gi — užmiršo ją gyvavus. Tat indomu, kas manoma dabar su Didžiaja Lietuva daryti, jei tam naujam stovini lemata bus ilgai patverti. Juk tik žinodami kieno nors siekiinius tegalime iš anksto ruoštis vieņai ar antraip, ar prieš ar užjuos, stoti.

Cia visų pirmu, pavartu bus žusiuoj ir iki šiol pabėgelių laukai esą paimiti vokiečių valdžios globon.

Prusų Lietuvos nuostoliai. „Dabarties“ žiniomis, Prusų Rytuose esą sunaikinta 24 miestai, apie 600 kaimų, 300 dvarų. Esą sungrausta ar pagadinta 34,000 trobų. Užmušta ar sunkiai sužeista 2,000 žm. Rusosnos esą ištrenta 10,700 žm. Iš laukininkų rusai rekvizavę 135,000 arklių, 250,000 galviju, 200,000 kiaulių, 500,000 avių, 10,000 ožkų, 600,000 vištų ir 50,000 žąsų.

Mirė Ambrozaitis ir Jurašaitis. M. Sleževičius gavo laišką iš Lietuvos, kuriame tarp kitko rašoma, kad mirę Šiaulių Dėdė (Ambrozaitis) ir Jurašaitis (fotografas).

Nauja tvarka Lietuvoje. — Dabar Lietuva kitaip padalinėta, negu prie rusų buvo. Kauno gubernijoje Žemaičiuose iš karto buvo išteigta 14 apskričių: Kretinga, Vėžaičiai, Plungė, Seda, Telšiai, Šviekšna, Sileliai, Rietaus, Varniai, Kelmė, Kopėnai, Šaukėnai, Tauragė ir Raseiniai. Šių apskričių vyriausybė vadina „Vokiečių Valžia Lietuvai.“ Vyriausasis viršininkas gyvena Tilžėje. Isakymai ir paliepimai vokiečių ir lietuvių kalba spaudiniams ir lipdomi višeose vietose. Be to, Kauno gubernijos išleista keletas „isakymų lapų“ vokiečių ir lietuvių kalba. Senojo stiliaus kaledorius pakeistas naujojo stiliumi kalendoriumi. Ivedė visur Berline laiką.

Suvalkų gubernija, kurioje lietuvių daugiau negu du-trečdaliai visuose gyventojų, visgi nėra priskirta prie „Vokiečių Valžia Lietuvos“, kuriame tarp kitų išleista keletas „isakymų lapų“ vokiečių ir lietuvių kalba. Senojo stiliaus kaledorius pakeistas naujojo stiliumi kalendoriumi. Ivedė visur Berline laiką.

Pastebėti reikia, jog čia tarp žemesnių valdininkų, žandarų, yra daugybė lenkų (poznaniečių), kuriose parapijose (Merkyne, Trakų apelinkėse) išsteigta net po 20 mokyklų. Lenkams tatai nepatinka, ir todel, policijos pagalba (policiai lenkų rankose) stengiasi daryti visokių varžymų. Tokia pat kova vedama į Suvalkų guberniją.

Suvalkų gubernija, kurioje lietuvių daugiau negu du-trečdaliai visuose gyventojų, visgi nėra priskirta prie „Vokiečių Valžia Lietuvos“, kuriame tarp kitų išleista keletas „isakymų lapų“ vokiečių ir lietuvių kalba. Senojo stiliaus kaledorius pakeistas naujojo stiliumi kalendoriumi. Ivedė visur Berline laiką.

Naudojant vokiečių ir lietuvių kalbomis, žandarai, yra daugybė lenkų (poznaniečių), kuriose parapijose (Merkyne, Trakų apelinkėse) išsteigta net po 20 mokyklų. Lenkams tatai nepatinka, ir todel, policijos pagalba (policiai lenkų rankose) stengiasi daryti visokių varžymų. Tokia pat kova vedama į Suvalkų guberniją.

Vilniuje išsteigta 11 mokyklų, kuriose moko apie 40 mokytojų. Lenkai taip pat steigia lenkišku mokyklu ne tik Vilniuje, bet ir sodžiuose, lietuvių gyvenamuose. Tokios yu mokyklos Trakų apskritijy pasisekimo neturinčios.

Pastebėti reikia, jog čia tarp žemesnių valdininkų, žandarų, yra daugybė lenkų (poznaniečių), kuriose parapijose (Merkyne, Trakų apelinkėse) išsteigta net po 20 mokyklų. Lenkams tatai nepatinka, ir todel, policijos pagalba (policiai lenkų rankose) stengiasi daryti visokių varžymų. Tokia pat kova vedama į Suvalkų guberniją.

Nauja Vilnius gubernija, nedidelė, apima tik visą Trakų, beveik visą Vilnius ir Švenčionėlių apskričias dalelę. Naujoje gubernijoje gyventojų lietuvių bus daugumā. Isakymai leidžiami vyriausiosios karės valdžios trimis kalbomis: vokiečių, lietuvių ir lenkiškai. Visai kitai buvo Vilnius mieste. Lenkai, kurių rankose visa miesto valdyba, visuomet stengėsi parodyti, jog Vilnius esas lenkiškas miestas. Tas pat ir dabar daroma. Inėjus vokiečiams Vilniuje, pirmas atsiau

pateikti ištraukos iš Rohrbacho knygos „Russland und wir” — „Rusija ir mes” (Stuttg. 1915). Paulius Rohrbachas yra žinomas vokiečių laikraštininkas rašytojas. Jo pažiuros maždaug galima laikyti vokiečių vyraujančios daugumos pažiūromis. Jau del to, žinoma, tų pažiūrų pažinimas įgija mums itin svarbius reiksmes.

Lietuvą, latvius ir estus liesdamas Rohrbachas taip pradeda: „Kad Rusija nustotų kėlusi pavojaus vokiečiams ir Europos kulturai, reikia visupirma, atplėsti nuo dabartinės Rusijos Ukraina (mažarusiai); antra — reikia iš naujo atstatyti Lenkai, nežurint kokių tatai pavydalų bus padaryta; trečia — Rusija turi netekti Baltijos pajurių kraštų, betent Suomijos (Finlandijos), trijų pajurių gubernijų ir Lietuvos.” Iškėlės tąsias vokiečių ramumo sąlygas, toliau Rohrbachas priduria: „Čia dar maža butų tik tris — estu, lyvu ir Kuršo — gubernijos nuo Rusijos atskyrus; drauge su jomis reikia ir Lietuvą paminti, reikia dar visa šita šalis išplėsti slavams ir kiek galima ji suvokietinti. Jeigu taip nebūtų padaryta, tai po karēs netrukus didžiarūsių stangomis masėmis bus jau prasiverž ligi Baltijos jūrių.” Jo apskaitymu Lietuva, užibdama Kauno gub., dalį Vilniaus ir Gardino ir didesnę pusę Suvalkų gub., turi žemės tiek kiek Poznanius dranga suėmė; tuo tarpu gyventojų tūkstapiecių pusę milijono žmonių. Visas gi Baltijos pajuris su Lietuva apima visos Vokios trečdalį, o žmonių, palyginti, tūra tik vienas-dešimtdalis kiek Vokioje. Taip reitai gyvenamas kraštas lengvai leidžiasi kolonizuojamas, jeigu tūkstiek tiek bus pagerintas ukis. Čia Rohrbachas pabriežia dar vieną dalyką. Vokiai esą svarbu, kad visos jos jiegos butų vienoj kruvoje. Tuo tarpu po plačiąją Rusiją dabar esą pakrikusiu arti 2 milijonų vokiečių, kolonistų, kurie visai dingsta valstybei. Dabar jie visi galima butų be didelio vargo sutrauktai Lietuvon, Latviosna ir estu žemėn ir čia tuo budu vokietiniu (germanizaciu).

„Vilniaus Aidas.”
„Liet. Bals.”

jos) darbas pradėti. Ukininkų vokiečių čia prisodinus, vokiečių valstybė sustiprintų savo ukiu pagrindą (agraren Basis) ir išsimaitinimo reikalą palengvintų. Lietuva gi ir pajuris, nuosakiai tas šalis kolonizuoja, gali išmaiinti mažiausiai 15 milijonų žmonių, ir, žinoma, daugumas bus vokiečiai! Čia Rohrbachas, be rods, pastebi, kad lietuviai ir latviai ne tučtuoju išnyksta; tečiaus busią galima jie netrukus prie vokiečių kulturos prijaudinti ir, laimingai politiką pavarius, vis labiau vokietinti. Juo labiau, kad nei viena tūt autu nėra slavų padermės, o estai ir latviai jau ir dabar esą savo kultura „vokiškai ukininkai” (deutsche Bauern), tik dar vokiškai nekalba.

Toliau Rohrbachas taip protauja. Girdi, nereikia vokiečiams manyti, jog minėtuosius išvairių tautų gyvenamus kraštus paėmus, valstybė ingysianti tik bēdos, nes čia varžasi ne tik vokiečiai su latviais ar estais, bet ir latviai, estai, lietuviai ir russai tarp savęs. Vokiečiai, esą, turėjė reikalą su franeuzais (Elsass Lotringen), lenkais ir danais, kurių tautinis jausmas esas ypačiai ryškus. Lenkai buta dar del to taip sunku vokiečiais paversti, kad jie turėjė stiprų savitarpio organizaciją ir labai smarkiai dauginęsi. Tuo tarpu latviai ir estai neturi jokios savosios tautinės kulturos ir praeities (keine nationale Vergangenheit), negabūs, kaip lenkai, organizuoti tau tos reikalams ir labai lėtai viesta, o lietuviai, kaip ir anie, jau del vieno savo mažumo negalį augštės kulturos gaminti. Be to, nei viena tūt autu kalba nesant tiek subrendusi, kad galėtų augštės mokslo ir apskritai dviuos reikalams tartauti. Ir lietuviai, ir latviai, ir estai, norėdamis mokslo ingyti, turi naudoti kulturinges kalba. Ir todel, kada tos šalys patenk vokiečiams, tūt autu suvokietėjimas eisiai pats savaime (wird ihre schlissliche Eindeutschung aus notwendigen und natuerlich Wegen erfolgen!).

ROCHESTER, N. Y.

Rugsėjo 4 d. atsibuvu piknikas,

parengtas vietinio Tautos Fondo skyriaus, kurio visas pelnas buvo skiriamas Tautos Fondui. Kadangi diena buvo graži ir ačiu klebonui J. Kasakaičiui, kuris rugsėjo 3 d. per pamokslą paragino prisiėti prie to, žmonių atsilankė gana daug.

Ineinant i parką stovėjo merginos, kurios prisegimėjo įeinantiems kvietkus su ženklieliais su užrašu: — „Aš šelpiu Lietuvą.” Tas padarė nemažai inplaukų. Viso pelno piknikas davė 101 dolarių.

Susirinkime, kuris atsibuvu rugsėjo 7 d. nutartą tuos pinius tuoju pasiūstyti nukentėjusiems nuo karės.

Žaliaj Mirta.

AMSTERDAM, N. Y.

viečius ir apie prakalbas pranešė bažnyčioje.

Susirinko pusėtina žmonių. Pirmučiausia p. A. Strikulis kalbėjo, iškurs paeina kitos tautos, taigi ir lietuviai, kaip ir kuri gyveno, kaip mylėjo musų protėviai savo tėvynę Lietuvą ir kaip kariavo su priešais. Paskiau aiškino, kokiam padėjime dabar yra musų tėvynė. Visi žmonės klausėsi ramiai. Atsirado keletas tokų, kurie trukdė klausytoms. Galop jis nurodo, kaip mums reikia išvien brangių tėvynę gelbėti ir rengties prie lietuviams skiriamos dienos. Jis taipgi pažymi kaip reiškalinga priegulėti prie apšvietos draugijų, ypač prie TMD. ir aiškina apie sumanytą parašytą straipsnį p. Karužos „V. L.” Lietuvos Gelbėjimo Sutvarkymo reikė.

Taipgi jis perskaite Dr. J. Basanavičiaus laišką, kuris i žmones padarė didelių įspūdį.

Surinkta \$75.11 aukų. Pono A. Strikulio kalba liks ilgai visu atmintyje.

Laike šios prakalbos dalyvavavo šv. Kazimiero Dr. jos nariai, kurie paklausė karštą raginimą gel-

beti Lietuvą, paskiau paskyrė 100 dolarių del prisirengimo prie Lietuvių Dienos. Mes visi priva lome rengties prie tos dienos.

Reikia paminėti, kad ir kitos stipriai stovinčios draugystės taipgi mano nepasilikti nuo minėtos dienos.

P. J. L.

PASSAIC, N. J.

SLA. V apskričio prakalbų maršrutas. — Nuo spalio 14 d. 1916 m. prasidės SLA. V apskričio prakalbų maršrutas, ką ap-

siemė p. J. Liutkaukas atliki...

Apsiėmuseiems prakalbas rengti

kuopoms V apskričio komitetas

paskyrė šias dienas:

Spalio 14 d. 101 kp. Paterson.

Spalio 15 d. 70 kp., Cliffside.

Spalio 18 d., 126 kp. N. York.

Spalio 20 d., 213 kp. Brooklyn.

Spalio 22 d., 3 kp., Elizabeth.

Spalio 25 d., 47 kp., Passaic.

Spalio 28 d., Bayonne, N. J.

Nors Bayonnėje kuopos nėra, bet tikimasi ten surengti prakalbas ir taip pat tikimasi suorganizuoti kuopą. Mes tikimės, kad Bayonnečiai suprantą SLA. nau dingumą... Tik, rodosi, tame vi

sia bėda, kad ikišiol niekas iš

Bayonnečiai nesiėmė už pozityvio darbo...

Labai geista, kad ir tos kuo pos, kurios dar nėra pritarusios šiam maršrutui, budamos V apskričio ribose, umai pritartų ir apsiūmtu surengti savo mieste prakalbas.

SLA. V Apskričio pirmininkas:

P. Sakatauskas,

33 Burgess Place,

Passaic, N. J.

HARRISON IR KEARNEY, N.J.

Suv. Organizacijų sekmadienio 3 d. rugsėjo Tag Day pasekmės. Nors labai opus momentas lietuvių dabartiniam stovyje, tečiaus nedaugiau 10 nuoš. vietinių lietuvių pasirodė lietuviams. Šioje kolonijoje šuaugus virš 600, o prisiėjo prie šio svarbus tautiško darbo tik 63 vietinių. Varde Suv. Org. labai ačiu vietiniams už pasidarbavimą; labai ačiu musų kaimynams newarkiečiams: — L. Vyčių kuopai, Šv. Cecilijos chorui, Šv. Ražančiaus Dr. jai už prisiėjimą atstovaujant prie vieno veikimo bei aukų rinkimo.

Minėtų dr. jų atstovai čia daug pasidarbavo visame; taipgi aukų rinkėjai, kaip jauni, taip ir seni. Tame matyt lietuviųstės atjautinas. Labai ačiu Bayonnės plėmės, kurios taipgi skaitlingai prisiėjo prie šio svarbus tautiško darbo tik 63 vietinių. Varde Suv. Org. labai ačiu vietiniams už pasidarbavimą; labai ačiu musų kaimynams newarkiečiams: — L. Vyčių kuopai, Šv. Cecilijos chorui, Šv. Ražančiaus Dr. jai už prisiėjimą atstovaujant prie vieno veikimo bei aukų rinkimo.

Apart Dr. jų prisiėjo dar keli. Minėtų dr. jų atstovai čia daug pasidarbavo visame; taipgi aukų rinkėjai, kaip jauni, taip ir seni. Tame matyt lietuviųstės atjautinas. Labai ačiu Bayonnės plėmės, kurios taipgi skaitlingai prisiėjo prie šio svarbus tautiško darbo tik 63 vietinių. Varde Suv. Org. labai ačiu vietiniams už pasidarbavimą; labai ačiu musų kaimynams newarkiečiams: — L. Vyčių kuopai, Šv. Cecilijos chorui, Šv. Ražančiaus Dr. jai už prisiėjimą atstovaujant prie vieno veikimo bei aukų rinkimo.

Apripiše gana placių apie tautišką estetiką ir ragino prie prisūrošimo prie aukų rinkimo lapkričio 1 d. visose Suvienytose Valstijose. Nurodinėj, kad musų pačių pasidarbavimas ir kėlimas lietuviųstės tegali prigebeti atgaivinti Lietuvos laisvę. Pasikaiu iš Newark Sietyno choras

graziai sudainavo 2 daineles — „Sveikas pavasarėli” ir „Mieli paukšteli.” Tarpais p. M. Sadauskas žavėjo publiką ant muzikalių instrumentų. Galop

sudainavo Lietuvos hymnā Šv. Cecilijos ir Vyčių chorai iš Newarko, N. J., vedami p. A. Radzevičiaus.

Pažymint, kad p. M. Yuodkienė yra pirmininkė Suv. Org. ir daug pasidarbavusi tarpe anglų, o taipgi lietuviškoje dirvoje, turime tarsi jai dideli ačiu.

Radosi ir tokiai, kurie ši darbą — Tag Day — boikotavo. Esant keliolikai kvietimo komitetas suniko visko; vienai komiteto na-

riui prašinėdamas krentuvinklį ir praeinamų vietų, prasė priimti dėžutes tai dienai savose

vietose delei norinčių aukauti, nuneš i tulo lietuviu smuklę Kearney, N. J. Kom. narys man-

dagiai užklausė, ar tautietis neprimitų dėžutes. Neišklauses prasymo, smuklininkas sušuko viso kairos gatviniais žodžiais, kad jam nereikia visokų ten dėžių.

Čia nemažai randasi prakalnų vyru ir geru lietuvių, bet yra ir tokiai, kuriems Lietuva ir lietuvių nerupi. Nors veide lietuvis, bet kas lietuviško ir prakalnus, tai nuo savęs stumia arba net ignoruoja. Pastebėta kaip tuli svetima skraiste dengėsi, o savo gerą teršia ir dar kitiem perša. Nekurie pasityčiojo, kad iš to pasinaudosis rinkėjai. Tieki to, bet kaip mes atlikime savo svarbiausią ateinančią istorišką užduotį — Lietuvių Dienoje rinkimą aukų, lapkričio 1 d., kuria paskyrė prez. Wilsono visoje Suv. Org. Valstijoje.

Gerbiamosios ir gerbiamieji! — Nesusipratimus į sali, o kurie atjaučia lietuviųstę, stokime į darbą už tėvynės bėdaujančius, kviečiame savuosius ir svetimtaučius.

Labai aukų, kad nesusipratimai ir partijiniai ginčai neprives mus prie gero. Kalbinant prie aukų rinkimo, — tai daugiausiai kliūdoma klausimas apie garbės nužeminimą. Pilnai aišku, kad auksų rinkėjai garbės nenustojo, bet dar užspinelė. Aš pats rinkau ir panašiai jaučiuosi ir galima drąsiai stoti į eilę su vadinais sportais.

Po Tag Day vakare, 4 d. rugsėjo 1 d. buvo surengta vakaras. Perstatyta Teatras „Gudri Našlė.” Buvo dainos ir prakalbos. Teatrai pastatė nuolatinio komiteto

— p. S. Geigelis; Barsukovo

mokytojai — p. K. Mockus;

Mieliauskovo-veterinoriai — p.

Iz. Stočkaitis, Karusės-tarnai-

tės — p. M. Urbanuitė; Magdė-

burtininkės — p. n. T. Šalkevi-

čienė; Rainio-kaimyno — p.

V. Pieteris, Peluciō-kaimyno — p. J. Baltrukonis. Visi aktorių atliko savo užduotis pusėtai gerai.

Neabejotina, kad bukti atlikę dar geriau, jeigu butų daugiau laiko buvę. Čia tas viskas prisiejo atlikti labai trumpu laiku. Veikiamai, kiek galimai, nežiūrint jokių partijų.

Po teatro dainavo L. Vyčių choras iš Newark, N. J.; po vad.

p. A. Radzevičiaus; dainavo Vyčių hymnai ir „Vai žydėk, žydėk”. Po dainų kaltėjo p. J. Liutkaukas iš Brooklyn, N. Y.

Apripiše gana placių apie tautišką estetiką ir ragino prie prisūrošimo prie aukų rinkimo lapkričio 1 d. visose Suvienytose Valstijose.

Čia reikia pažymeti, kad mušu pačių pasidarbavimas ir kėlimas lietuviųstės tegali prigebeti atgaivinti Lietuvos laisvę. Pasikaiu iš Newark Sietyno choras

graziai sudainavo 2 daineles — „Sveikas pavasarėli” ir „Mieli paukšteli.” Tarpais p. M. Sadauskas žavėjo publiką ant muzikalių instrumentų. Galop

sudainavo Lietuvos hymnā Šv. Cecilijos ir Vyčių chorai iš Newarko, N. J., vedami p. A. Radzevičiaus.

Minėtame vakare buvo išduota atskaita Tag Day — 110 aukų rinkėjų. Viso surinkta \$488.77.

Antro vakaro peln. 90c. Rugpjūčio 26 d. surengtame pikniuke liko

pelno \$63.03. Lietuvių baliaus, p. V. Kašeta pridavė \$10.65. Iš

VIENYBE

LIETUVNINKU

Išeina kas sereda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Nauju Metu.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc.)

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

AM. RAUDONASAI
KRYŽIUS IR LIETU-
VIŲ DIENA.

Centralio Komiteto buvo nutarta, kad p. Lopatto ir aš atliktumėmė kelionę į Washingtoną užbaigimui su šnekų su Amerikos Raudonuoju Kryžiumi, bet p. Lopatto, neturint laiko delei užsiemimų teismabutyje, tą kelionę atlikome mudu — aš ir p. Pr. Živatkauskas.

Rugsėjo 13 d. nukakome į bustynę R. Kryžiaus, 1624 — 4th Str., Radome ten p. El. Wadsworth, veik. pirmininką, ir p. Ernestą P. Bicknell'į, direktorių civilės globos. Perstatėme visą dalyką, kaip Wilkes Barrēs suvažiavimo, 17 d. rugpjūčio padaryti: kaip išteigtas tapo Cent. Komitetas, kaip atsišaukiamas esti visokias Amerikonu istaugas, kaip pinigai eis į Raudonąjį Kryžių ir kaip jie dalinami bus nukentėjiliams nuo karės, ir kaip galiaus mes nei politikos nei religiškų išitikinimų neklaidydami, norime šelpti lietuviškus varguolius, nepaisant socialistų ir kitokių tamsų, kurie nori ganėdinti savo bent kokiems reikalams, kas yra priešinga nutarimui atstovu Wilkes Barrēs suvažiavimo ir priešinga dvasiai prez. Wilsono proklamacijos.

Raštą tapo priimtas, tik vienas dalykas turėjo buti pakeistas: nėra leista musų rinkikams nešioti ant rankovių kaip ženkla raudonais kryžius; tą tegaldaryti tik valdžios atstovai, o ne mes. Žinoma, ant to turėjome sutikti. Galiaus dar p. Bicknell reikalavo, kad, sugrižę namon, mes praneštume: 1) ką skaitome karėje nukentėjusiems, ir 2) kokios esti istaigos Europoje tai vietai pagamintos ir koki jos darbą atlieka?

Užėjome po to viso pasatstovą „Associated Press“ ir ten pakalbėjome apie lietuvių reikalus; „Associated

Press“ žadėjo svarbesnius dalykus iš musų darbų ir išlietuvių gyvenimo platesniam svetui pranešti; delei galima kreiptis prie bille katro jų atstovo ant vienos visokiouose miestuose Suvienytų Valstijų.

Norėjome dar matyti pr. Wilsoną ir jam ištarti padėkos žodį, kaip ir baroną Von Bernstorff'ą delei siunimo daktarų, gydytojų ir visokiuos aukų lietuviams, po Vokietijos valdžia atsidurusiems; tečiaus ir vienas ir kitas nebuvu tuomet Washingtone. Ir tat mes, kaip anie delegati apostolici, apžvalgę dar miestą, leidomėsi keliauti namų linkon.

Parvažiavęs namon, ant rašto išdėšiau, kas yra mu-

beje: 1) išguitiniai iš Prūsų Lietuvos, 2) pabegėliai iš gub. Suvalkų, Gardino, Kauno, Vilniaus ir Kuršo, tarp kurių randasi daugelis moksleivių, 3) vargsai, likusieji ant vietas ir neturiamis kuo mi maitynties, ypačiai žmonės miesteiluose ir miestuose, ir 4) karės suiminiai lietuvių, patalpinti Vokietijos koncentracijos abazuose.

Gelbėjimui tų varguolių ir kitiems reikalams tapo išteigta keletas draugijų: 1. p. M. Yčas išteigė Draugija pabegėliams šelpti, taipgi mokyklas jaunuomenei ir sanatorijas ligoniams.

Ta draugija rėmė pinigais ir Maskolijos valdžia ir Tatjanos komitetas. Vienok vokiečiams atėjus, nors Vilniuje liko tuli skyrių sąnarių, jiems nebuvu leista kai-po draugijai labdarybės darbas veikti. Draugija gelbėjo bent 120,000 pabegėlių, kurių iš viso esti priskaitoma į 200,000. 2) „Globos“ draugija rupinasi iš Rytprūsių išguitiniais, kurių apskaito į 25,000. 3) Friburge susitvėrė Draugija šelpoti karės suiminiam Vokiečiųje. 4) Stockholmė, Švedijoje, yra biuras del susirašinėjime palengvinimo šeimynoms, karės delei perskirto. Yra ir atskiros šelpimų draugijos Petrograde, Odessoje, ir kitur. Dumas atstovas p. Keinis dabar organizuoja Petrograde kokią ten draugiją, kuri ketina šelpti „pažangiuosius“ susipratėlius. Padaviau ir antrašus visų draugijų, kad Raudonasai Kryžius pats padaryt ištyrinėjimus ir sužinot Lietuvų šelpimo organizacijas.

Potam parašiau apie T. Fonda, apie Liet. Gelb. ir Auton. Fonda, ir L. Šelp. Fonda, kiek katas suriaukinę ir kiek pasiuntė Europon. Pridėjau ir tai, kad tuly miestų lietuvių, delei ginę ir barnią, patis siunčia pinigus Europon tiesiog ten, kur kam patinka, bet kad sumos pasiustos didumas mums nėra žinomas, ka dangi niekas jų surašo neveda. O tas parodo lietuvių nesusipratimą ir nesubrendimą. Tikimėsi, kad žmonės ilgainiui susipras ir visus pinigus fondams priduos.

Taip tą man pavesė darbą atlikau. Ar gerai, nežinau. Slėpti nieko neslėpiau, ir Raudonasai Kryžius Washingtone mano pranešimui pasitenkinio ir savo negalba žadėjo, dar tik reikalaudamas, kad surašyčiai trumpetė Lietuvą historiję, kuria persiūsti ketino sa-viems skyriams.

Tai yra mano atskaita iš kelionės į Washingtoną. Liekti man tik mažai kas bepasakyti, o štai kas. Lietuviai Dienoje partijų buti negali; tadien mes turime vi si lietuvių buti. Kiek surinksimė turto tadien, tas eiti turi ir eis į Raudonąjį Kryžių. Kas norės kur kultur padėti surinktus pinigus, tas taps patrauktas teismam kaip ižeidžiantis pr. Wilsono norą ir garbę, ir vis tiek pinigus turės atduoti Raudonajam Kryžiui. Netikiu, kad tokiai niekšu atsiras tarp lietuvių, bet jeigu kur atsirastų, tai parei-

ga yra vietinių komitetų prižiūrėti tvarką ir paimti už keteros tuos, kurie tą tvarką mėgins gadinti. Tikiu, kad pasirodysmes žmonėmis, kaip lietuviams prideira, ypačiai prisimindami, kad prez. Wilsono proklamacija turi ir didelį ženklumą del lietuvių tautos iš politiško atžvilgio, apie ką šne kėti ne dabar yra laikas. Tat be ginčų, be piktumų, be pavydų — visi stokime į darbą ir pasirodykime, kad pribrendę esame buti lietuvių, beje tauta, kuri užsipelno neprigulmingumo!

J. ŠLIUPAS.

Peržvalga

// Ar galėsime veikti kartu kulturos darbe.

„Darb.“ N109 bekalbėdamas apie Lietuvos Gelbėtojus nejus. Čiromis užkludo klausimą, ar galės tautiečiai su katalikais veikti kartu kulturos darbe. Nemanome čion plačiau kalbėti apie tai, pasakysime tik, kad kulturos darbe tautiečiai su katalikais veikti negalės. Tas veikimas kulturos darbe tib ir skiria tautiečius nuo katalikų. Katalikai savo veikimą stato ant katalikybės pamatum, tuom tarpu tautiečiai tą remia ant sažnės (ar religijos) liuosybė. Veikimas kartu kulturos darbu butų susiliejimui, o iš to susiliejimo nieko naudos nebūtu, nei katalikams, nei tautiečiams. Čion kompromisių negalimi. Susiliejimas visiškai negalimas jau ir delto, kad jis padidintu tiktais veikimo kiekybę, o ne kokybę, o tas, musų nuomone, yra pragaištis. Kada nors apie tai mes plačiau pakalbėsime.

Mes negalime susilieti ir veikti kartu kulturos darbe, bet už tai galime ir turime veikti kartu politikos dirvoje. Turime išlaikyti Lietuvą, turime jai gauti liuosybę, turime ją padaryti politišku vienute, politišku kūnunu. Tai yra mes turime eti išvien išlaikinėje politikoje.

Išlaikę Lietuvą ir gavę jai politiškų (ir ekonomiškų) liuosybę, mes darbas naturaliai pasiskirysis. Tada dirbsime kiekvienas paskirai. Katalikai liosii skleisti savo krikščionybės idėjas, tautiečiai ir socialistai liuosii bus skleisti savas idėjas. Žinoma, kaip protinė žmonės turime vienius kūlūnus paguodoti, to jau verčia pa-prasčiausias žmoniškumo principas. Nebegalima paguodoti tik tuos, kurie to žmoniškumo neprisilaikys.

Bet kol dar negavome Lietuvai laisvęs, tole irgi panašiai turime elgtis. Turime vienius kūlūnus paguodoti, turime kartu dirbtis išlaikinose dalykuose, o vidujinės, kūlūninius reikalus, kiekvieni vykdinsime paskirai. Mes turime jungti fondus, turime vesti ištartinę politiką, bet negalime ir neturime jungti tokias draugijas kaip SLA, su S. L. R. K. A. arba tautiečių spaudos sandarą su kataliku spaudos drąja.

Kad taip turime daryti, tą padoro ir istorija. Juk visi kulturos dirvoje veikėjai, visoki religijų tvėrėjai ir reformatoriai tik tuomet tūrėjo pasisekimą, kuomet jie nei per sprindį neatsitraukė nuo savo principų, nei per vieną plauką nesuėjo į kompromisą. Kurie bandė daryti kompromisus, tie neturėjo pasisekimą. Kompromisas kulturos sri-

tyje — tai abejojimas apie savo idėjas teisingumą. Bet ta pati istorija parodo ir kita pusė. Kur politiški veikėjai (Bismarckis, Napoleonas) mokojo eiti į kompromisus, kur mokojo prisitaikyti prie momento dviasios, prie žmonių upo, kur mokojo sudaryti kompromisus (kompromisas, tiesa pasakius, yra mandagiausias paveidmainiavimas, užslėpimas savyje to, ko ištikro geidžia), ten kalnai buvo vartomi, nutrinamos nuo žemlapio ištisos valstijos. Ant kiek kompromisas politikoje išganingas, ant tiek kulturoje, arba vidujiniam žmogaus gyvenime, jis pragaištinas. Todėl politikoje eikime į kompromisus, į sutartis, o kulturiniame gyvenime vengime jo.

J. ŠLIUPAS.

// Apie Lietuvos Gelbėtojus.

Keliuose NN. mes jau rašėme apie Lietuvos Gelbėtojus, tamie reikale rašė straipnį-sumanymą ir p. R. Karužą, tą to viso čion ne-kartosime.

„Darbininkas“ peržvelges prieina prie išvedimo, kad Lietuvių Centralinis komitetas butų paliktas tiktais tam, kam jis suorganizuotas, tai yra Lietuvos Dienos surengimui. Apie tolimes ni veikimą „Darbininkas“ pataicia taries, kalbėti toms įstaigoms ir žmonėms, kurie tą darbą ligšiol varė. Mes neturime ką nors prieš tai pašakyti, juk visien ar tas komitetas veiks, ar bus išteigta Lietuvų Taryba. Mums brangu tiktais tas, kad butų visų srovių, ar bent dvejų sutartinas darbas.

„Darbininkas“ bekalbėdamas apie tai išreiškia vieną nelogiskumą.

Jis sako:

„Mes nesuprantame, kodel butų geresnis tas Lietuvos gelbėtojas, kuris siūs savo pusbolarį per Cen. Kom., negu tas, kuris siūs per T. F. arba Gelb. Fonda.“

Taip, iš paviršiaus žiurint ei-na, kad pusbolaris pasiliks pusbolarin, bet kam apsistoti ant T. F. ar G. F. — juk kiekvienas pusbolaris per tokį kaip Baltimorės ar Ansonia lokalinius komitetus pāsiūstas irgi turi tą pačią vertę. Dar daugiau — juk taip svarstant nereikėtu nei lokalui k—tai galėti atlikti kiekviena draugystė, ar net pagaliaus kiekvienas aukautojas. Na, ir kasti butų jei kiekvienas siūstų savo aukas paskirai, — juk pusbolaris vertė vis pasilięka ta pati. Taigi čia dalykas ne pusbolariuose, bet tvirtote galingoje organizacijoje, solidariškumė.

„Rengimasis pri Lietuviu Dienos.

Ponas P. J. Žiuris „Ateityje“ rašo ilgoką straipsnį, kokiui buvu ir kaip reikės veikti Lietuvą Dienoje. Geras patarimas, tiki mes jis čia nekartošime, nes C. K. vis vien išsirūtinės cirkuiliarus, kur bus parodyta, kaip ir kur reikia veikti. P. Žiurio straipsnis geras kaip patarimas C. Komitetui.

Indomus tik jo išrišmas klausimai kiek reikės C. K., kad nors vidutiniši prisiruošti prie tos dienos. Sulyg jo išskaitliavimui išeina, kad reikės apie 20 tukstančių dolarių. („Ateities“ redakcija pastebi, kad galima busi su mažiau pinigų apsieiti). Kaip ten nei butų, bet apie 10 tukstančių tai mažiausiai reikės. Ot čionai — tai C. K. ir turi intenti savo darbštumą, kad tuos pinigus nereikėt išmokėti pirmos dienos, o tik po tai dienai. Komprimes kulturos sri-

išlaidas išgarsinimams laikraščiuose, o ant to turėt buti atkrepta didžiausia doma. Nebus gerai išgarsinta, mažai pelnysmi. Amerikoje reklama visuomet prorocijonaliski implaukoms. Todel ant išgarsinimo nereikėt gailėties nei darbo, nei pinigu.

// Dr. A. L. Graičiunas važinės su paskaitomis.

Dr. A. L. Graičiunas mums praneša, kad jis šiai žiemai pasiryžęs yra važinėti su paskaitomis. Paskaitos daugiausiai iš higienos ir sveikatos srities. Jos sutartys taip, kad pilnai užims du vakarus. Taigi kurios draugijos ar kuopos norėtų surengti paskaitas, malonės kreiptis prie pačio Dr. Graičiuno (3310 So. Halsted St., Chiego, Ill.).

// Grikštas bus laikraščio leidėju.

„Darb. Bals.“ praneša, kad p. Grikštas jau perrankė visus ryšius su „Darb. Balsu“ ir žada leisti savo laikrašči organą, kuris eis karta kas mėnuo. Tačiau grikštai išgaliuoti, ar ne sunkū išperti ir jo pakraipą, juk p. Grikštas yra žinomas.

// Neikiel mes nesusirupinędelei „Laisvės“ sunkumų.

Užpereitame N mes pačių L. S. S. susivažiavimo delegatų kalbas paskelbē, kad „Laisvėi“ sunkiai einasi. „Laisvė“ gi darbā sako, kad mes susirupinome įtaką tai maža kasdiemini „Laisvės“ paklaida. akip ten nebutų, bet jau „Laisvės“ likimui tik mes negalime susirupinti.

„Laisvė“ kalba apie atsaukių. Su mielu noru tai padarytume, bet nežinome ką atsaukti, juk pati „Laisvė“ nieko nepasako, ar jai sunkiai einasi ar ne; juk ji pati to neužginčia, o ji pati save geriausiai gali žinoti. Pasakyti, kad p. Smelstorius šmežia yra tuščias dalykas, nes nepasakta, kame tas šmežtas. Jei jau ji pačio faktu neužginčia, tai reikia manyti, kad turi svarbius pamatus, kurie neleidžia tai daryti.

// Programas susivažiavimo delei Lietuvos atbudavimui, kuris prasidės 28 rugpjūčio, Brooklyn, N. Y.

Rengėjų komisija turėjo savo susirinkimą 21 rugpjūčio ir sekantį sutvarkė programą.

1) Susivažiavimo atidarymas, pirminkino ir sekretorių rinkimai ir kiti techniškieji reikalai.

2) Žemės klausimas (pareliajai ir išpirkimas).

3) Suradimas kapitalo. (Bankos steigimas).

4) Pačiūmamas pramonijos į lietuvių rankas.

5) Išvairios rūšies amatnikų mobilizacija ir sutvarkymas jų kapitalui.

6) Agitacija už gržimą

kini liniją Broadway ir važiuoti iki Marcy Ave. Nuo Marcy Av. iki Šv. Panelės aveniu parašinės svetainės (kampus Havemeyer ir No. 5th st.) jau netoli. Susivažiavimo rengimo k—tas.

Kun. N. Petkus,
Kun. J. Dobužinskas,
J. Staknevičius,
M. J. Vinikaitis,
K. Krušinskas,
J. O. Širvydas,
P. S. Vilmontas,
A. Aleksandravičia.

KORESPONDENCIJOS.

(Tāsa nuo 4-to pusl.)

ni iš jų: išrinkta komisija, kuri stengsis garsinti Liet. Dienos reikalą vietinėje anglų spaudoje; nutarta surengti vakarą su gyvais paveikslais, kad paakinus vietinius lietuvius prie darbo; jo surengimui išrinkta dvi komisiji.

R. Adžauskas,
(II sekret.)

Šis miestas randasi ant jurių kranco. Lietuviją čia gyvena apie 3,000, kurių skaičius žymiai pakilo šiuose laikuose, kada dar bai eina gerai. Bet patarčiau daugiau nevažiuoti, nes žmonių čia yra pakaktiniai. Lietuviai priguli prie jvairių draugijų. Bet yra daug tokiai, kurie nepriguli nei prie jokios draugijos ir praleidžia laiką aludče.

Yra ir gan gabių vyrukų, kurių veikia del labo tėvynės ir tautos. Čia randasi 8 draugijos jvairių pakraipų. Taipgi yra ir vyčių knopelė, kuri matyt, smarkiai veikia.

Jaunimas turi tankiai išvažiavimus ir taip visokius pasilinksmumus. **Mekioniu dėdė.**

SO. MANCHESTER, CONN.

Rugsėjo 10 d. vėtos S. L. R.-K. A. 164 kuopa surengė čia prakalbas su deklamacijomis miesto svetainėje. Kalbėtojai buvo parvyti iš Boston, Mass., pp. J. Ramanauskas ir A. Knežis. Žmonių buvo prisirinkę apie porą šimtų.

Pirmas kalbėjo p. J. Ramanauskas apie S. L. R.-K. A. Organizaciją, ragindamas žmones rašyti prie vienos S. L. R.-K. A. 164 kp. Paskui kalbėjo p. A. Knežis neva apie abelius lietuvių reikalus. Tik gaila, kad jis tuo abelius lietuvių reikalus visai mažai tepažista. Galop jis išgyrė visas katalikiškas organizacijas ir laikraščius ir išpeikė LSS, ir jų laikraščius. Po jo vėl išėjo kalbėti p. Ramanauskas. Šiuo kartu jis kalbėjo smagiau. Pradėjo nuo patriotizmo bei tėvynės meilės, priminė keletą žodžių iš istorijos. Galop ir jis užpuolė ant socialistų.

Baigdamas savo kalbą, p. J. Ramanauskas kvietė užduoti jam klausimus. Tuoj socialistai pradėjo statyti klausimus, kurie galop privėdė prie trukšmo, kadangi jie neįstengė „nuraminti savo nervų.“ Žinoma, susinervavo ir kalbėtojai. Klausė ir atsakinėjo visi sykiu. Vieni iš publikos pradėjo eiti lauk, o kiti stabdė socialistus. Bet greit viskas pasibaigė, nors socialistai vis norėjo „varyti diskusijas.“

G-tis.

GARDNER, MASS.

Debatai „Ar verta lietuviams užsiimti socialistų politika, ar ne?“ Rugsėjo 17 d. TMD, 30 kp. klube įvyko debatai viršminėtoje temoje. Pirmiausiai kalbėjo Jonas Ivanaitis, seniausias Gard-

nerio socialistas. J. Ivanaitis pasakojo, kad lietuviams, kaip dar bininkams butinai reikia užsiimti socialistų politiką, nes, girdi, socialistų politiką tveria unijas ir kovoja už trumpesnes darbo dienos valandas ir tt.

M. Stakėnas diskusavo bei nurodė, kad lietuviams neverta užsiimti socialistų politiką, nes, girdi, socialistų politiką tveria unijas ir kovoja už trumpesnes darbo dienos valandas ir tt.

Ant Ivanaitio pasakymo, kad socialistizmas anklėja unijas, Stakėnas atsakė, kad unijų dvasią sutvėrė ne socialistizmas, bet darbininkų susipratimas ir demokratizmas. Am. Darbininkų Federacija esanti uždėta 1886 metuose, o socialistų partija tik 1892 metuose. Am. Darb. Fed. turi narių 2 milijonu, o socialistų partija tik 70 tukstančių.

Ivanaitis užmetė, kad A. D. F. yra industrijinė organizacija, kuri nesirupina politiką. Stakėnas ištraukė iš kešenės Amerikos D. Fed. konstituciją ir perskaitė vieną paragrafą, kur sakoma,

kad nariai turi balsuoti už tuos kandidatus, kurie yra nūtėmyti, jog veiks už darbininkų gerovę. Iš to buvo aišku, kad unijos rupinasi ne vien industrijiniais reikalius, bet ir šalies politika bei išstatymavyste.

Paskiu kalbėjo Martinas Vaičiukas, 89 LSS. kp. organizatorius. Jis nieko ypatingo nepasakė, tik linkėjo lietuviams užsiimti socialistų politiką.

Paskiu kalbėjo Martinas Vaičiukas, 89 LSS. kp. organizatorius. Jis nieko ypatingo nepasakė, tik linkėjo lietuviams užsiimti socialistų politiką.

Diskusijų laike pirmininkavo Fabijonas Tanginas. Balsavo,

kad neverta lietuviams užsiimti socialistų politiką 38 balsai, kad

reikia 17. Iš šalies žiurint, rei-

ka pripažinti, kad tikrai socia-

listai buvo faktas sumušti.

Buvėdaryta, kad lietuvių remdami

socialistų politiką vien tik aik-

voja savo dvasiškas ir medžia-

giškas spėkias ir jokios iš to ate-

ityje neturės naudos. Buvo da-

rodyta, kad lietuvių socialistų po-

litika — tai nėra darbininkų ar-

ba ir visuomenės politika, bet tik

politika (kaip jų politikos prakti-

ka parodo) bedievybės ir neapi-

kantos agitacija prieš tikslybę ir

valdžią, bei nespikant prieš lie-

tuvystę ir prieš lietuvių veik-

jus.

Reporteris.

PHILADELPHIA, PA.

Rugsėjo 17 d. buvo sušauktos vių vietas lietuviškų draugysčių komisijos susirinkimai L. Taučiškų svetainėje. Susirinkime buvo svarstoma apie Lietuvijos Dieną ir renkamas Centralis komitetas. Komitetan išrinkti se-

kantį:

Pirmininku — Dr. J. Klimas,

Vice pirmininku — J. Alekna,

ir 5 pagelbininkai.

Raštininkas M. Šlikas, Ag. Mo-

Iždininku — kun. J. Zimblis, prie jo du trustistu. Apart to, išrinkta 16 organizatorių Philadelphia, 2 Chesteryje, 1 Camden, N. J. ir 2 Trentone. Organizatorių tikslas — organizuoti kolektorius ir daugiaus organizato-

rių. Taipgi išrinktas komitetas sudarymui plano pasekmigam kollektivimui.

Centras paskirtas Šv. Kazimiero pobiažnytinėje salėje.

Kitas komit. mitingas bus laikomas spalio 1 d., 3 val. po pietų.

Susirinkimas uždaryta 6 val. vakare (atidarbė 3 val. po pietų ir vedė kun. J. Kaulakis).

Tą pačią dieną 7:30 vakare buvo laikytas mitingas toje pačioje svetainėje. Mitingas susiūktas plakatais. Žmonių pri-

buvu apie 300 yp. Mitingą atidarbė vice-pirm. J. Alekna. Buvo kalbėtojai: A. Grigaitis, Kun. J. Zimblis, p. J. Klimas, J. Grinius ir dar vienas, kurio pavadės nešiūnojanas. Visi kalbėtojai aiškinėjo ir ragino knogreičiausiai prisirengti prie busiančios Liet. Dienos.

Ant Ivanaitio pasakymo, kad

socializizmas anklėja unijas, Stakėnas skaitė Am. socialistų partijos statistiką, iš kurios sužinota, kad jų partija turėtų 70 tukstančių narių. Amerikos Valstijų kongrese yra tik vienas socialistas. Visi lietuvių galiapti karščiausiai socialistai, bet viestiek nieko iš to nebus.

Tolas „Keleivio“ „Maikio ir Džian Bambos“ garbintojas pradėjo lyg „kritikuoti“ ir kišti vienos lietuvių L. S. F. Neapsiėjo be užsišokinimų viens ant kito.

Kanoverskij. Kad tas kalbėtojas norėjo pasakyti ir kočią temą gvildeno, tai ne tik suprasti, bet ir atspėti buvo sunku.

Prakalbos, rodosi, nesitęsė pu-

sēs valandos. Paskiau išėjo jo draugas, kuris kartu su juom atvažiavo, butent P. Mečiulskis (jiedu buvo atvažiavę iš Rose-

land, III.). Šis dainavo ir padainavo nebogliausiai. Galop dar atliko monologą ir abudu uždainavo „Lakštingalėlę.“

Kadangi publikos buvo nemažai ir daug laiko, tai išėjo kiek pakalbėti aplinkės lietuviams žinomas p. M. R. Tarabilda. Jis kalbėjo kaslink Lietuvijos Dienos lapkričio pirmos. Jo kalba buvo visiems aiški; jis gau nuosekliai nurodė tos dienos svarbą. Bet ne visiems patiko.

Tolas „Keleivio“ „Maikio ir Džian Bambos“ garbintojas pradėjo lyg „kritikuoti“ ir kišti vienos lietuvių L. S. F. Neapsiėjo be užsišokinimų viens ant kito.

Vanagis Kanapėtas.

SO. OMAHA, NEBR.

Vietos draugysčių ingaliotinių konferencija. — Sužinojo iš laikraščių, kad dvi Lietuvijos srovės, padėjė į šalį savo partijų reikalius, suėjo į vienybę ir pasidavę vieni kitiems brolišką ranką renegiasi prie to taip svarbus, turbut pirmo Lietuvos istorijoje, kurioje ne tiktais pelnysime medžiagą (žinoma, jeigu gerai prie to prisirengsimė), bet ir politikos žvilgsniu bus nemaža nauja, — mes So. Omaha lietuvių tėvynės 24 d. Richmondo L. Muz.

Rugsėjo 13 d. pobiažnytinėje svetainėje atsibuvu draugysčių ingaliotinių konferencija. Delegatų pribuvo 20.

Pirmiansiai buvo rinkimas valdybos. Išrinkti šie asmenys: pirmin. kun. Jurgis Jonaitis, pirm. pagelbininku — Jonas Bułovas, raštininku (nutarimų ir visų lietuvių kalba susirašinėjimų) — Jurgis Biliunas, anglų spaudoje išgarsinimui ir visokiem kitiems susirašinėjimams — Juozas Jonevičius, iždininku — K. Jonevičienė, iždo globėjas — K. Kušteikis ir A. Ukelis. Nutarta tuom tarpu kuogreičiausia kreipiantis prie tulų amerikonių organizacijų ir šiaip intekmingesnių ypatų, prašant pagalbos pasekmingesniams rinkimui aukų Lietuvijos Dienoje. Taipgi nutarta sušaukti viešą lietuvių susirinkimą ant spalio 1 dienos su tikslu išsiaikinti visuomenėi svarbą tos dienos ir kiek galint pasekmingesnių prisirengti prie to didelio darbo. Susirinkimus nutarta laikyti kas utarninkas ant 7:30 v. vakare pobiažnytinėje svetainėje.

Jurgis Biliunas,
(Nutarimų raštininkas.

SCRANTON, PA.

Rugsėjo 17 d. antrą valandą po pietų, buvo mitingas TMD, 40 kp. Apvezidžios Dievo parapijos svetainėje. Mitingą atidarbė kuopos pirmininkas p. J. Živatkaukas. Ant mitingo atsilankė ir musų gerb. kun. K. Petrošius, kuriis ir prisirašė prie TMD. Kartu su kun. K. Petrošium prisirašė dar keturi mariai: J. Žilaitis, A. Petkevičius, St. Arbačauskas ir K. Janušaitis. Tai dabar musų kuopos susideda iš dvidešimt narių, bet laikui bėgant tikiuosi, kad musų kuopos pasididins, nes gerb. musų kl. kun. K. Petrošius, matomai, myli apšvietos darbą. Kadangi tankiai net iš sakyklos ragina žmones prie apšvietos, idant skaitytų rimtus laikraščius, prigulėti prie gerų organizacijų ir.

Kun. K. Petrošius, nors dar jaučiasi, bet gana rimtas vyras kaip kalboje, taip ir apsiejime;

— niekados per pamokslus neišgirsi vartojant netikusių žodžių, kaip kad kiti musų kumigliai be to negali apsieiti. Manau, kad musų kuopos nepasiliks apšvietoje nuo kitų kuopų, nes oru kiek atvėsus pradėsim rengti pa-

skaitas, bent kartą ant mėnesio, kadangi turime savo kuopojos tokį žmonių, kurie tinkamai galėtų tą darbą atlikti.

Tai tiek tuom tarpu iš musų kuopos. **Juozas Zanavykas.**

ST. CHARLES, ILL.

Visai netiketai vietas lietuvius aplankė žinutė, kad čia „garsus“ veikėjas laikysias prakalbas. Po prakalbų busių dainos ir lošimai „Nelaimingos ženatvės gyvenimai.“ Bet kas tą veikėjas kveitė laikyti prakalbas, tai to vi-

same mieste niekas nežinojo.

Rugsėjo 17 d. vakare, žmonių prisirinko pilna salė. Visi šnekasi, žingedauja, kad tas neprasytas kalbėtojas pasakys. Ga-

lop perstato gabu kalbėtojai Ad. Šeši Liublino, Cholmo, galop ties

Subačium (Kauno g.).

No to abazo kareivių sužino-

jau, kaip Kuziuose žydai beveik

visą rusų pulką (užmiršau No.)

perdarvė vokiečiams. Jie buvo

suleidė vokiečių žvalgas į skele-

pus; atėjus rusų nuvargusiemis

kareiviams pasilsčiai, išleido ant

juų vokiečius. Žvalgai tuo ap-

Jaunimo Reikalais

Tautinis pamatas yra pastatytas ant jaunimo. Jaunimas — tai tautos ateitis. Senas žmogus, ant kiek jis nebus gabus ir veiklus bei kiek jis neteiks savo darbais tautai naudos, jis vienok yra jau nykstantis lėpas, iš kurio medžiagų skos naudos niekas neturi. Tiesa, senas veikėjas yra tai traša jaunai gentkartei, kuri bando eiti seniū numintais takais. Be senų — be tos taip sakant trašos, jaunimo dvasia nebut knomi išaukšteti, nes nebut to, kas duoda diegui gyvybę bei augma prie tos pat šaknies ar liemens.

Kadangi jaunimas yra tai tautos likimo palaikymo pamatas, — juomi daugiausiai ir rupinasi kiekviena civilizuota tauta.

Einant prie platesnio dalyko apkalbėjimo, mes matome, kad ten, kur labiaus yra atkreipiama doma auklėjimui jaunimo pagelautinės metodos, t. y. išaukštėjimui jaunimo su tautine mėle ir jausmai, — ten tauta daug tvirtesnė ir išnašesnė.

Puikiausius pavyzdžius mes turime iš šios karės. Jau apskelbė eilių eilėmis laikraščiai ir abelai žinomas kalbos apie tai, kaip Vokietijos auklėjimo sistema bei amerikonų sumanyti budai aiškiausiai mums rodo tai, kad jaunimas — yra tik vienintelis budas, kuriuo besirupinant galima, buti tikrais su tautos likimu. Jaunimas, kol jis yra augantis, ji galima nukreipti bille pageidaujamon pusēn. Taip elgiasi tulos tautos. Kur daugiaus i jaunima atkreipiama mokyklose, ir abelname jo auklėjime, domos, — ten ir tautos dvasia tvirtesnė ir išnašesnė.

Einant prie savo — lietuvių tautos likimo, — reikia kalbėti apie tą patį jaunimą taipgi; ir čia reikalinga supratimė auklėti jaunimas naudingais savo šaliu. Mes, tiesa, nenorime ir niekuomet nemanome išaukšteti jaunimo militariškoje dvasioje, nenorime matyti juos narsiai kovojojais su ugnia ir kardu — mums svarbu turėti jaunimą išaukštėtūktai gryname dvasiškame, tautiškame susipratime, — kad jis žinotų, kuomi jis yra, kas jis ir kodel jis yra tokino; kad iš jo but medžiagiška nauda savai tautai, kad jis, nepribrendęs, nepaskėstyt kitataučių karštėsnėse tautiškose jam paviršutinių patinkamose bangose.

Jaunimas — tautos ateitis. Pagal jaunimo išaukštėjimo galime mes spręsti, kokis likimas musų tautą laukia. Kokis suprasme buvęs jaunimas nusėsta, tokie lieka takai sekaničiai kartai, o tokiai takais beeinās jaunimas vėl, galim žinoti, kur nueis.

Teičiaus, pas mus nieko toje panašoje nėra. Mes, išrodo, lyg kad jokio jaunimo neturime ir jo reikalai mums lyg visai nespeiti.

Mes šiandien turime maždaug sekantį savo tarpe panašumą: kad viskas padalinta, dalinasi ir jaunimas. Taip yra su jau priaugusių jaunimu. Daugumas musų jaunos kartos žinių skėsta amerikonizmo bangose, nieko gerio iš savo tarpo nesulaukdami — niekas nepaduoda jems pagalbos rankos, bei niekas nepataria jems tikro reikalingo išgyvenimui žodžio. Partijos tik besivaržo suaugusiais žmonėmis. Su tais jos labai lengvai apsieina, nors irgi be mažiausios naudos. Tie suaugę — juk tai buvęs jaunimas; tas jaunimas išaugo be nieko — be mokslo, be supratimo: dabar jis tik ir minta partiju vadų žodžiais. Viskas reališko užmiršta, tik partijos karščiausime užsidegime „bando“ savo tikslą atsiekti.

Nemato Jos tos blėdies, kuria pačios sau teikia bei gamina. — Bet gana to.

Mums reikia ko? — reikia mokyklų, kuriose auklėjamas butu jaunimas. Bet ar turime tu mokyklų nors vieną? — Ne. Jei yra — tos panaudojamos tiktais partijiniam tikslui (tas su para-

jūnėmis mokyklomis).

Vaikai jaunimas Amerikoje išauga svetimtaučiu dvasioje, maziausio nėturi supratimo apie lietuvių tautystę. Jie ploja, užsiganėdindami pamatę amerikonišką vėliavą; bet sarmatijasi pasisakyti apie savo tautystę. Jie vadinas amerikonais, kadangi Amerikoje gimę, — delei to, kad nebuvu kam ir niekas nepasirupino paaiškinti beaujančiam vaikui, jog jis yra lietuvių sunus, tikras lietuvis iš kraujuo bei budo.

Kitą budą amerikona sumanė tautos dvasios gaivinimui — tai panaudojant krutančiuosius paveikslus. Tie irgi reikšmę turi. Dabar jau teatruse daug rodoma tam pritaikinti paveikslai apie „Guarding Old Glory“. Romena gerosios pusės iš kareivijos yvėnimo, kas labai paakina jaunimą stoti kareivijų eilėsna.

Zinoma, amerikonų vartojamas budas jaunimą paversti tautiskos garbės apgyvėniu neturėtų nieko bendro su musu — lietuvių — tauta bei jos apsauga. — Tik Vokietijos jaunimo auklėjimo sistema bei amerikonų sumanyti budai aiškiausiai mums rodo tai,

kad jaunimas — yra tik vienintelis budas, kuriuo besirupinant galima, buti tikrais su tautos likimu.

Jaunimas, kol jis yra augantis, ji galima nukreipti bille pageidaujamon pusēn. Taip elgiasi tulos tautos. Kur daugiaus i jaunima atkreipiama mokyklose, ir abelname jo auklėjime, domos, — ten ir tautos dvasia tvirtesnė ir išnašesnė.

Einant prie savo — lietuvių tautos likimo, — reikia kalbėti apie tą patį jaunimą taipgi; ir čia reikalinga supratimė auklėti jaunimas naudingais savo šaliu. Mes, tiesa, nenorime ir niekuomet nemanome išaukšteti jaunimo militariškoje dvasioje, nenorime matyti juos narsiai kovojojais su ugnia ir kardu — mums svarbu turėti jaunimą išaukštėtūktai gryname dvasiškame, tautiškame susipratime, — kad jis žinotų, kuomi jis yra, kas jis ir kodel jis yra tokino; kad iš jo but medžiagiška nauda savai tautai, kad jis, nepribrendęs, nepaskėstyt kitataučių karštėsnėse tautiškose jam paviršutinių patinkamose bangose.

Jaunimas — tautos ateitis. Pagal jaunimo išaukštėjimo galime mes spręsti, kokis likimas musų tautą laukia. Kokis suprasme buvęs jaunimas nusėsta, tokie lieka takai sekaničiai kartai, o tokiai takais beeinās jaunimas vėl, galim žinoti, kur nueis.

Teičiaus, pas mus nieko toje panašoje nėra. Mes, išrodo, lyg kad jokio jaunimo neturime ir jo reikalai mums lyg visai nespeiti.

Mes šiandien turime maždaug sekantį savo tarpe panašumą:

kad viskas padalinta, dalinasi ir jaunimas. Taip yra su jau priaugusių jaunimu. Daugumas musų jaunos kartos žinių skėsta amerikonizmo bangose, nieko gerio iš savo tarpo nesulaukdami — niekas nepaduoda jems pagalbos rankos, bei niekas nepataria jems tikro reikalingo išgyvenimui žodžio. Partijos tik besivaržo suaugusiais žmonėmis. Su tais jos labai lengvai apsieina, nors irgi be mažiausios naudos. Tie suaugę — juk tai buvęs jaunimas; tas jaunimas išaugo be nieko — be mokslo, be supratimo: dabar jis tik ir minta partiju vadų žodžiais. Viskas reališko užmiršta, tik partijos karščiausime užsidegime „bando“ savo tikslą atsiekti.

Nemato Jos tos blėdies, kuria pačios sau teikia bei gamina. — Bet gana to.

Mums reikia ko? — reikia mokyklų, kuriose auklėjamas butu jaunimas. Bet ar turime tu mokyklų nors vieną? — Ne. Jei yra — tos panaudojamos tiktais partijiniam tikslui (tas su para-

pijūnėmis mokyklomis).

Vaikai jaunimas Amerikoje išauga svetimtaučiu dvasioje, maziausio nėturi supratimo apie lietuvių tautystę. Jie ploja, užsiganėdindami pamatę amerikonišką vėliavą; bet sarmatijasi pasisakyti apie savo tautystę. Jie vadinas amerikonais, kadangi Amerikoje gimę, — delei to, kad nebuvu kam ir niekas nepasirupino paaiškinti beaujančiam vaikui, jog jis yra lietuvių sunus, tikras lietuvis iš kraujuo bei budo.

Kitą budą amerikona sumanė tautos dvasios gaivinimui — tai panaudojant krutančiuosius paveikslus. Tie irgi reikšmę turi. Dabar jau teatruse daug rodoma tam pritaikinti paveikslai apie „Guarding Old Glory“. Romena gerosios pusės iš kareivijos yvėnimo, kas labai paakina jaunimą stoti kareivijų eilėsna.

Zinoma, amerikonų vartojamas budas jaunimą paversti tautiskos garbės apgyvėniu neturėtų nieko bendro su musu — lietuvių — tauta bei jos apsauga. — Tik Vokietijos jaunimo auklėjimo sistema bei amerikonų sumanyti budai aiškiausiai mums rodo tai,

kad jaunimas — yra tik vienintelis budas, kuriuo besirupinant galima, buti tikrais su tautos likimu.

Jaunimas, kol jis yra augantis, ji galima nukreipti bille pageidaujamon pusēn. Taip elgiasi tulos tautos. Kur daugiaus i jaunima atkreipiama mokyklose, ir abelname jo auklėjime, domos, — ten ir tautos dvasia tvirtesnė ir išnašesnė.

Einant prie savo — lietuvių tautos likimo, — reikia kalbėti apie tą patį jaunimą taipgi; ir čia reikalinga supratimė auklėti jaunimas naudingais savo šaliu. Mes, tiesa, nenorime ir niekuomet nemanome išaukšteti jaunimo militariškoje dvasioje, nenorime matyti juos narsiai kovojojais su ugnia ir kardu — mums svarbu turėti jaunimą išaukštėtūktai gryname dvasiškame, tautiškame susipratime, — kad jis žinotų, kuomi jis yra, kas jis ir kodel jis yra tokino; kad iš jo but medžiagiška nauda savai tautai, kad jis, nepribrendęs, nepaskėstyt kitataučių karštėsnėse tautiškose jam paviršutinių patinkamose bangose.

Jaunimas — tautos ateitis. Pagal jaunimo išaukštėjimo galime mes spręsti, kokis likimas musų tautą laukia. Kokis suprasme buvęs jaunimas nusėsta, tokie lieka takai sekaničiai kartai, o tokiai takais beeinās jaunimas vėl, galim žinoti, kur nueis.

Teičiaus, pas mus nieko toje panašoje nėra. Mes, išrodo, lyg kad jokio jaunimo neturime ir jo reikalai mums lyg visai nespeiti.

Mes šiandien turime maždaug sekantį savo tarpe panašumą:

kad viskas padalinta, dalinasi ir jaunimas. Taip yra su jau priaugusių jaunimu. Daugumas musų jaunos kartos žinių skėsta amerikonizmo bangose, nieko gerio iš savo tarpo nesulaukdami — niekas nepaduoda jems pagalbos rankos, bei niekas nepataria jems tikro reikalingo išgyvenimui žodžio. Partijos tik besivaržo suaugusiais žmonėmis. Su tais jos labai lengvai apsieina, nors irgi be mažiausios naudos. Tie suaugę — juk tai buvęs jaunimas; tas jaunimas išaugo be nieko — be mokslo, be supratimo: dabar jis tik ir minta partiju vadų žodžiais. Viskas reališko užmiršta, tik partijos karščiausime užsidegime „bando“ savo tikslą atsiekti.

Nemato Jos tos blėdies, kuria pačios sau teikia bei gamina. — Bet gana to.

Mums reikia ko? — reikia mokyklų, kuriose auklėjamas butu jaunimas. Bet ar turime tu mokyklų nors vieną? — Ne. Jei yra — tos panaudojamos tiktais partijiniam tikslui (tas su para-

E. ZOLA.**KERŠTO SĒJA***Išguldē — J. J. Nienius.*

(Tasa).

Užtekėjo mėnulis ir Gneis išvydo, kaip mušio lauką apšvietė silpni mėnulio spinuliai. Dabar naktis jau nebegalėjo apdengti visą baimą: apleista lyguma buvo užversta visokais laužais, lavonais, ginklais, o mėnulis lyg tyčia stengesi kuogiausiai visus tuos baimus apšvesti.

Gneis apmire iš baimės ir apsipli prakaitu. Jam atėjo mintis į galvą užlipti ant augsto kalno ir užgesinti tą neaiškų nakties šviesą. Jis klausė pats savęs, kas kenktų lavonams dabar atsikelti ir apsupti jį, kuomet jis yra jiems matomas? Jų nesijudinimas erzino jį; laukdamas kai netekėto, atkeršiančio, jis užmerkė akis.

Staiga jis pajuto po kairia koja ką-tai šiltą. Pasilenkės jis patēmijo, kad po joko mis bėga mažas krauko upeliukas.

Tas upeliukas sriovenė per akmenis i

sriovenė tyliai čiurkšlendamas. Tekėjo jis iš tamsumos; kraujas rinkosi iš lavonų žaizdų. Gneis atšoko atgal iš baimės, užmerkė akis ir laukė artinanties kokio tai baimaus teismo. Jis matė, kaip tas upelis vis didinosi ir didinosi, ējo platyn ir platyn. Upeliukas tapo upeliu, kurį lengvai gali perspekti išibėgėjės vaikas. Upelis tapo didele upe, ramiai sriovenančia, užliejančia pievas ir išmėtančia ant krantų raudonus lavonų šmotus.

Pagaliaus upė pavirto į taip milžinišką upe, kurios jau nei krantų nesimatė. Toji upė neše lavonus.

Buvo tai batus reginys; kraujas liejosi iš kumy žaizdų taip smarkiai, jog su tvėrē didžiausią upę kartu su plaukiančiais joje lavonais.

Gneis vis plaukė priešais kilančias bangas. Jis jau nematė kranto. Jam rodėsi, kad lyguma pavirto į krauso ežera.

Jisai pasijudino ir pajuto savo pečiaisiais uolos kietumą. Jisai pajuto, jog bangos jau siekia jo kelius, ir lavonai, plaukiantys pro jį tartum juokiasi iš jo savo atviromis žaizdomis. Tiršumas krauso jurių vis didinosi be paliovos. Dabar jau jurės drumstėsi ir pasiekė jo šonus. Surinkęs paskutes spėkas, jis nusitvėrė už uolos alkunės, bet jis atskilo, ir jisai nupuolė, — bangos jau siekė jo pečius.

Balzganas ir ramus mėnulis žiurėjo į tas jures, ir jo spinuliai be perstojimo inaudėsi tose jurėse.

Bangos augo ir augo. Jų drumstas vanduo jau siekė Gneiso kaklą...

(Staiga tos pačios bangos auga ir auga šiandien visame pasaulyje ir kraujas liejasi jurėmis visos žmonijos — tai yra didžiausia krauso sėja žmonijos istorijoje).

II.

Prašvitus sugrižo Elbergas ir prikėlė Gneisą, kuris miegojo, padėjęs galvą ant akmens.

— Drauge! — tarė jis, — aš paklydau krumuose. Kuomet aš atsiskyriau nuo jūs, aš atsisėdau po medžiu ir nei nepasijutau kaip užmigau. Aš sapnavau tokius baimius dalykus, kad net ir dabar jūs negaliu užmiršti.

Aš sapnavau, kad pasaulis tik-ką buvo susitvėres. Visas dangus atrodė neapreginėti platus. Žemė buvo apšviesta pavasario saule ir pilna grožybų, pilnoj to žodžio prasmėj. Visur žaliau žolė, bet tokia augsta — daug augštėsne negu augštėsiai musų ažuolai. Medžiai lingavo nuo vėjo, apsidengę tokiai griažiai lapais, kokie mums dabar visiškai nežinomi. Gyvunų karalystė buvo tokiai gerame padėjime, kokio dar niekad nebuvu; žmonės buvo taip druti ir meliš, kad jie gérėjosi visais sutvėriu.

Pasaulio surėdymas paaikiėjo. Taip kaip vaikas ryte atsikėlės, atsiklaupės dėkavoja Dievui už duotą jam gyvybę, taip surėdymas apsireiškė visomis savo gerybėmis ir grožybėmis, o danguosna kilo puišiaus, niekur negirdėtos dainos, kurios sujudino mano sielą, — taip puikiai buvo surėdymas gamta.

(Toliaus bus).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.**BEPROTNAMYJE**

Lošimas dviejose veiksmėse.

Sulietuvino N.

(Tasa).

SCENA X.</b

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą nuo negerai pasirinktų akinių.

Tik moksliškai pritaikytu akiniu gali tave pagelbėti.

Dr. H. A. Medoff

duos tau patarimą dykai.
500 Grand Street, (Corn. Union Av.)
Brooklyn, N. Y.

Ofisai yra jo aptekoje.

JUOKŲ
SKYRIUS

, „Laisvės“ išspudžiai iš LSS. Susi- važiavimo.

Šukys — biski aklas, neprimate kam balsą duoti.

Smelstorius — poetas, kalba iš širdies ir kitus užgauna.

Grigaitis — hm... oportunistas, bet su barzda.

Kapsukas — raukšlėtaktilis. Draugas tautininkų ir kunių.

Stilson — matematikas, žino kiek bus du ir du.

Pruselaitis — trumparankis, daugeliu nepasieki pāduot ranką.

„Naujienos“ — tai vokiečių kanuolė baubianti: kova, kova, kova....

„OKVA“ — davatka, vis su pliotkais, vis su naujienomis nesojasi.

Pruseika — ? ? ? ? ? ? ?

Lekojimų gadynė.

Sako, kad lekoja tik paukščiai, bet tai nevisai tiesa. Dabar jau ir socialistų laikraščiai moka lekoti. Jam plačiai kalbama, kad „Laisvė“ lēks į Waterbury, o „Kova“ į Chicagą.

Korektyviškas.

— Kaip Jūs fraku apsitaise? Kurgi keliaujate?

— I karčiamę.

— Tai ką nueiti į karčiamą, tai dar reikia frako?

— Mat, gydytojas man per 6 savaites uždraudė gerti svaigiančius gėrimus, tai aš einu su jais atsisveikinti.

Reikalinga pasarga.

Virėja. — Apsivilk žponu, nes tuojuaus poni ateis.

Kumas. — Ar-gi ji tokia daug reikalaujanti.

Virėja. — Ne, bet tu apsivilkės pono marškiniais.

Ligonė.

— Daktare man labai kakla skauda.

— Pakentekite! — Juk galėtu

dar labiau skaudėti, jei jis butu dar ilgesnis.

Stebuklas.

Viename susirinkime buvo paskojama, kad iš augštai nupuoles darbininkas nei kiek nesusižiedė.

— Tas tai nieko, — pastebėjo vienas ponas. — Aš nupuoliau vieną kartą nuo trečių 20 maštų augštumo, o irgi nesusižiedžiu.

— Kaip tai galėjo atsitikti — paklausė visi.

— Visiškai paprastai, aš stovėjau ant žemiausio laipto.

Netikėtas pavyzdis.

Mažas Jonukas turėjo pripratimą sukti galvą į vieną pusę. Ant galio motina jam tarė:

— Žiurėk, tu besukdamas galvą, visai ją nusuksi.

— Netikiu, — atsakė Jonukas.

— Musų šuniukas visada uodega sukinia, o ji nenuplysta.

Vietinės Žinios

Didelės prakalbos delei Liet. Dienos. Rug. 30, McCaddin svet., Berry Str. tarpe So. 2-ros ir 3-čios, Brooklyn, N. Y., atsibus didelės prakalbos. Kalbės ižymiausi kalbėtojai. Tikimasi, kad pribusias iš Liet. Dumos atstovas M. Yēas. Ižanga dykai. Svetainė atidarys 7:30 v., prakalbos prasidės 8 val. vakare.

Liet. Ukėsų Pol. Klubas, N. Y. atsibus susirinkimas Nedėlioje 1 d. spalio nuo 2 val. po pietų. Bus daug svarbių reikalų aptarimui.

New Yorke milžiniškas streikas. — Dabar streikuojant gatvekarių darbininkai. Taipgi streikuojant požeminių ir orinių gelžkelinių darbininkai. Kompanijos prigabeno begales streiklaužių, ir požeminių ir orinių gelžkeliai beveik normaliai funkcionuoja. Iš prijautimo streikieriams gali išeiti streikan apie pusē milijono organizuotų darbininkų. Miesto

Brangsta miltai. — Bekerai visi pradėjo mažinti duonos bulkes. Jie teisinas, kad miltai labai pabrango. Miesto valdžia jša kė inspektoriams atidžiai pridaboti, kad prie duonos bulkų butų prilipinėtos popierėlės su pažymėjimu kiek ten yra svarų. Varėnai tas papigins duoną.

Gubernatorius Whitmanas suvažinėjo du žmogus. — New Yorko valstijos gubernatorius su sa-

valdžios laiko kompanijų pusę. Vo žmona važiavo speciališkame traukinyje į iškilme. Long Islande tas traukinys suvažinėjo darbinį automobiliu, kurio šofėri ir kita vyra užmušė ant vienos.

Ekstra susirinkimas.

Amerikos Lietuvij Tautinės Sandaros 1-ma kuopa arba Tautiečių Klubas šaukia savo narius į nepaprastą susirinkimą, kuris atsibus seredoje 4 d. spalio, pradžia 8-tą val. vakare. Susirinkimas atsibus svetainėje 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Visi nariai butinai turi atsilankytai — tai svarbiausias sezominis susirinkimas.

Bus daug svarbių reikalų ir rinimais delegatu į seimą.

Komitetas.

Tautiečių susirinkimas. — Perėit nedėldieni buvo ALTS. kuopos susirinkimas. Nedaug žmonių susirinko. Apsvarstyta daug dalykų. Nutarta kuopos išleistą knygutę „Apie Patriotizmą“ paradinėti po 10c. Tuò reikalui atsišaukti į kitas kuopas, kad jos ja praplantintu. Atsišaukite pas kuopos knygų: J. Ambracieus, 168 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TMD. paskaita ir susirinkimas.

Perėit pėtnyčios vakarą TMD.

3-čia kp. turėjo savo susirinkimą iš paskaita. Buvo išdalintas tik ką išėjusis veikalas „Technikos Stebuklai.“

Paskaitą skaitė p. J. Gedminas temoje — Senovės istorija. Palytėjo Babiloniją, Asiriją, Persiją, Egiptą ir Graikiją. Paskaita buvo žingėdi.

Brangsta miltai. — Bekerai visi pradėjo mažinti duonos bulkes. Jie teisinas, kad miltai labai pabrango. Miesto valdžia jša kė inspektoriams atidžiai pridaboti, kad prie duonos bulkų butų prilipinėtos popierėlės su pažymėjimu kiek ten yra svarų. Varėnai tas papigins duoną.

Gubernatorius Whitmanas suvažinėjo du žmogus. — New Yorko valstijos gubernatorius su sa-

Geriausias už tavo pinigus

Kokybę, tai vienatinis patraukimas vyru prie Prince Albert rukymo. Kuponai ar dovanos niekad nebuvu duodami. Prince Albert niekuomi negali užkenkti nacijonališki arba valstijinai ištatai, kad priverstu mus duoti kuponus arba dovanas, nes mes visuomet duodaime kokybę!

Taip greit, kaip tik Jūs uždegsit biski Prince Albert tabako, tuojuose patėmysis, kad jis neturi kartumo ir gerklės džiovinimo, kurie prašalinami patenutu procesu.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Yra tokis tabakas, kuris nori prie jūs prisiarant, nes jūs galite jo daug rūkyti ir vis naujas pokutis kreipsis prie jūsų skonio daugiau negu paskutinis.

Nusipirkite Prince Albert'o ir tuojuose pamėginkit — cigare ar pypkėje — užtai, kad jis yra tokis geras, kad jūs apgailestausit, kad jo senai nepradėjot rukyti.

Prince Albertas parduodamas visur raud. krepšelinio, 5c.; raud. blešinėse, 10c.; svariniuose ir pus-svariniuose bleš. humidorinėse ir svariniuose krištolo humidoriuose su spondžiaus drėgnintojo viršeliais, kurie užlaiko tabaką šviežiamę padėjimę visuomet.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMALAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo Lietuvij kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kalmus, pačias, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ezerus, upes, rubėjų tarp lenkų ir lietuvių ir daugelių kitų dalykų.

“Geriausis žemalapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.” — Taip atsilepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus. Reikalaukit pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N.Y.

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.	
Lakštas 76:	
F. M. Petruonis, E. Newark, New Jersey	10.00
Philadelphia, Pa. Richmondo Lietuvio Selpimo Komitetas, per R. Karužą	94.73
SLA. Setiman prisijostos aukos, per T. Paukštį	59.34
Viso per savaitę	16.07
Buv. Lakšte 75	1,922.92
Viso inplankė Fondan	2,086.99
Per abi fondo dali	13,695.89

J. O. Širvydas, L. G. ir A. F. fin. sekretorius.

APSISAUGOK!

Garsinges daktaras Hall sako: „kada matau tarp didvyrių ir tarp paprastų žmonių taip daug nelaimes, taip daug ligų, tada pri einu prie persitikrinimo, kad musų laimė galima paremti tik ant geros sveikatos.“ Pilvas yra geriausias sargas sveikatos. Jeigu pilvas yra geroje tvarkoje, tada

Jeigu neturi, o nori turėti — ir ne pažiūsti, o nori apsipaičinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk musų knygynę puikios didelės knigos

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (Gužucio).

KAINA 50c.

Si kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. Vargdieniai parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymu. Telpa sekantis aprašymai:

1. — *Rugiapjutė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampeliu;

2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešiąs Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;

3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietas — atlaidai bei suplaukimai žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, kitii gi apgaudinėti ir tt.;

4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikaičio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;

5. — *Dvaro Plotai*; 6). — *Daktaras Kairevičius*;

7). — *Kalėdos* — vaizdingiausis rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.

8). — *Ubagai ir jų Puotas*; 9). — *Dvarponių Darbai* iš baužiaus laikų; 10). — *Kazirninkai*; 11). — *Loterija*.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomas žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ją savo kningynėli.

Piningus siūskite „Money Order“'iu ir tt.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“

120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

organizmas yra apsaugotas nuo visokių ligų. Klausimas kaip užlaikyti pilvą tapo išrištas nuo laiko pasiodymo Triner's American Elixir of Bitter Wine. Tas vaidstas ištaiso visą pilvą, suteikia gerą appetitą ir apgino pilvą ir visą organizmą nuo visokių ligų. Visi žino, kad tas vaistas yra geras. Žmonės apie tai žino ir kitų vaistų neperka. Prekė \$1.00. Aptiekose.

Triner's Linimentai taipgi yra geras vaistas. Mrs. Hedwig Greger rašo apie jį iš Norwalk, Conn., Turėjau reumatizmą per penkis metus, iki laikui kada sugavau tą linimentą. Jeigu kas netiki, galuji ji pertikrint." ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose. Per pačią 35 ir 60c. Joseph Triner, Chemikas-įdirbėjas, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

New Haven, Conn. Sandaros Narių atidai. — A. L. T. S. 10-tos kuopos susirinkimas atsibus 3-čia dieną lapkričio (October), 8-tą val. vakare Liečių Klube, Grand Ave. Prašom visų pributi, nes yra svarbi reikalaujant apsvarysti. J. Butkus.

SANDAROS VAKARĖLIS!

ALTS. 10 kuopos atsibus Subatojo 7 d. spalio (October) 1916 m. Keistutės Klubo svetainėje ant East Street, New Haven, Conn. Pradžia 8 val. vake. Bus puiki muzika.

Norime, kad visi New Haven liečiai gerai paslinksmintų, o ypatingai jaunuomenė. Taigi, be skirtumo, kaip jauni taip ir seni ateikti visi ant šio puikaus vakarėlio. Kviečia Komitetas.

PAJESKAU kambario, apielinkęje Williamsburg. Norėčiau surasti tokį, kur yra pirtis (bath) su karštu vandeniu. Meldžiu atsišaukti sekaničiu antrašu:

A. Liszewski,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(40)

KIEKVIAENAS GALI BUTI FOTOGRAFISTU.

Ką tik išejo iš spaudo pirmo liečių kalbo knyga, iš kurios kiekvienas gali lengvai išmokti fotografystės amato. Prisiūskite \$1, o gausite šią knygą. Siuntimą apmokame. Adresuokite:

NORTH END PHOTO CO.
376 Selkirk Avenue,
Winnipeg, Man., Canada.
(41)

PARSIDUODA puikus setas (6 tomai) knygų „The Home Library of Law“ už labai prieinamą kainą.

Norintieji pirkti atsišaukite šiuo antrašu:

Z. JANAKUSKAS,
101 Oak Str., Lawrence, Mass. (40)

PIGIAI PARSIDUODA gazinis inžinas septynių arklų jėgos. Sitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anujas. Greit atsišaukiamas šiitas inžinas bus parduotas visai pigiai; atsišaukite ant sekaničio antrašo:

Vin. Struogis.
155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

MUZIKOS MYLETOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas nesenai atvažiavo muzikas A. Aleksandrovicius, baigė Varšavos muzikalių konservatoriją, ir atidaro LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ. Mokinama ant piano, smuiko, Choro giedojimo ir vargonininkavimo. Taipgi išguloma teorija, harmonija, kontrapunktas, instrumentacija ir muzikos istorija.

Užsirašyt į bille kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kai naujai labai prieinamus, o mokslos einančiam jaunimui nemaža nuolaida. Višiemis, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekcijas šioje liečių muzikos mokykloje.

Adresas:

A. ALEXANDRAVICIUS
66 Conselyea Street, Brooklyn, N. Y.
(42)

REIKALAVIMAI

REIKALAUJAME MERGINU.

Reikalaujame merginu ant suvamu mašinu. Taip pat reikalaujame iš norintių mokyties, mokame ir pradedančių mokyties. Mokinėjoms suvimi, mokame gerai. Dibbtuvė švari. Darbas apskritai metą. Atsišaukite po No. 149 Greenpoint Ave, netoli Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. (39)

REIKALAVIMAI.

Reikalaujame vyru medžio išdirbėjų. Prie išdirbimo muzikališkų instrumentų. Darbas nuo stukų. Taip pat reikalaujame darbininkų ant mašinų. Mokestis gera. Dibbtuvė švari ir šviesi. Atsišaukite pas,

GRETSCHE INSTRUMENTAL CO.
60 Broadway,
Brooklyn, N. Y.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužiu. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcių lekcijas ypatiškai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Prinatau petrinas į visus miestus Suvenyrtų Valstijų ir Kanados. Deleli platesnį informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.
96 Mauer Str., Brooklyn, N. Y.
(Nov. 29, 1916).

Phone 4325 Stagg, 2878 Stagg

Lietuviška aptieka

MARCY PHARMACY

S. COHN. Mgr.

76 Marcy Ave. Cor. S. 1st Str.
Brooklyn, N. Y.

Mes laikome tikrą TREJENĀ

Tel. 4428 Greenpoint

Dr. J. WALUKAS

VALANDOS:

nuo 8 iki 10 iš ryto

„1, 3 po pietų

„6, 8 vakare

Nedėliomis pagal sutarimą.

69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET Brooklyn, N.Y.

Tel. 595 Greenpoint

Specialistas širdies ir plaučių ligų.

OFFICE HOURS:

8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABET'PORT'E, N. J.

161 Franklin St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:

ryto nuo 8—10 val. pietų nuo 1—2:30

Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)

Dr. LOUISE C. BALL

Chirurgas Dantist.

251 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Kampus Roeblin Str.

Taiso ir išstraukia dantis bės skausmu.

Nesvelus pripildido suksu, platinia ir cementu.

Idėja naujus; uždeda kepuraitę iš aukso arba porceleno.

OFISO VALANDOS:

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.

Seniai išteigtais biznis 25 met.

VLADO LEŠINSKO

Aptiekų

Drugštoryje galima gauti „Vienybė Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsprenumerouti ir duoti apgarsinimus.

Eureka Red Cross Pharmacy

315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telephonas: 6426 Market.

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUCIUS

8—11 ryte.

VALANDOS: 1—3 po pietų,

7—9 vak.

Seredomis 8—11 ryte

341 Walnut str., prie parko.

NEWARK, N. J.

Ar nori buti Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurio išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia.

Ištept moste veidą prieinant gult per kelius vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visiukus spugus ir dėmes (plėtmus) saulės nudegimus ir lašus. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. (37)

J. RIMKUS.

BOX 36, Holbrook, Mass.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Liečių advokatas pabaigę Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provi visuose teismuose.

Offisas rumuoje 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87

" Bell 47

Residence Peoples 1100

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

395 Broadway, So. Boston, Mass.

Atidare muzikos mokslių duris.

Mokinama ir specializuojama dainavimė, kompozicijos ir lavi-nama grėžti ant visų klasiškų instrumentų. Incorporuota 1915 metuose. Užbaigusiuems mokslių duoda paliudijimus.

Direktorius: — M. Petruskas.

Šios atvirutės tinkla visokiam reikale: kaip tai susirašinėjimue, taip ir visokiem pasveikinimams.

Geriai žinomas jaunas liečių artistas-piešėjas, p. A. J. DULBIS, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia indėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių liečių nuo karės.

Kainos: — 2 už 5c.; 6 už 15c.; tuzinas už 25c.

Užsisakant šias atvirutes, siužkite pinigus stampomis šiuom adresu:

, VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET, : : : : BROOKLYN, N. Y.

GERAS LINIMENTAS

yra kiekvienai šeimynai reikalingas vaistas. Nėra tos dienos, kad neprisieina vienam iš šeimynos narų tokį vaistą vartoti.

SEVERA'S GOTTHARD OIL

(Severos Gothardiškas Aliejus) yra ir buvo toks šeimyniškas linimentas per pastaruosius 35 metus ir jo vertė neapibranginta norint apturėti palengvinimą nuo

reumatizmo, neuralgijos, niksterējimų, užsigimų, tinimų, ištinusių gylių, sustingimo sunarių ir raumenų, dieglių ir skausmu.

Kašuoja 25 ir 50 centai.

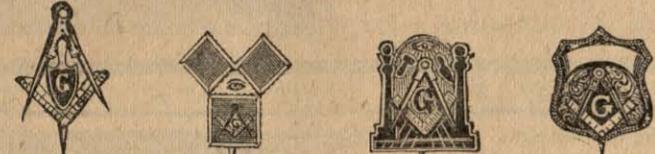
Skaitykite ši laisvą: "Severos Gothardiškas Aliejus pasirodė labai veiklus. Mano moteris turėjo diegiančius skausmus kėdėse, bet pradėjus varioti Severos Gothardišką Aliejų skausmus pradėjo mažintis ir kol suvarjomė puse bonkos, tie skausmai visiškai išnyko." John Mikulatik, R. F. I. Box 96, Iron Mountain, Mich.

Gaukite Severos Preparatus nuo savo aptiekoriaus. Negalint gauti, užsakyk tiešiai nuo mūs. Neimk kitokį vaistą bei užraduotojo!

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Telephone 885 Greenpoint
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GĒRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.

Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

ATIDAII!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Viso ženklus, guzikus, kulkardas (badges), žarpu, Vėliavas ir antspaudas. Guzikų (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augštėn. Tankiai musu vietaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augštiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darba atliekame atskančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET., NEWARK, N. J.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ AGENTAI.

Pas juos galima užsirašyti laikraštyje „VIENYBĖ LIETUVNINKU“, taip pat užsisaiki ir knygias „Vien. Liet.“ išelistas.

BROOKLYN, N. Y.

Jonas Bendikis 3914 — 4th Ave.

J. J. Slikas 31 Hudson Ave.

AMSTERDAM, N. Y.

V. Daučinas 97 Forbes Str.

BINGHAMTON, N. Y.

J. Stanislavičius 291 Clinton Str.

NEWARK, N. J.

M. Truska 28 Abbottford Ave.

V. Ambraveičius 178 Ferry Str.

EAST NEWARK, N. J.

F. M. Petrušionis 333 John Str.

PASSAIC, N. J.

St. Pauža 33 Burgess Place.

P. Sakatauskas 33 Burgess Place.

BRIDGEPORT, CONN.

Liud. Sagevičius 583 Hollister Str.

NEW BRITAIN, CONN.

Ant. Mikalauskas 14 Spring Str.

NEW HAVEN, CONN.

K. A. Makarevičius 255 Wallace Str.

ANSONIA, CONN.

J. P. Chupas P. O. Box 330

J. Tareika 22 Star Str.

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kazemekas 785 Bank Str.

A. Povilaita 804 Bank Str.

M. Alyta 23 Congress Ave.

HARTFORD, CONN.

Tad. Spelis 300 Front Str.

SO. BOSTON, MASS.

K. Sangala 204 Athens' Str.

K. Jurgeliūnas 377 W. Broadway.

J. B. Valukonis 261 Broadway.

E. CAMBRIDGE, MASS.

P. Bartkevičia 877 Cambridge Str.

CAMBRIDGE, MASS.

K. A. Galinauskas 719 Main Str.

GARDNER, MASS.

P. S. Remeikis 267 Pleasant Str.

WORCESTER, MASS.

P. Dėdynas 20 Alpine Str.

M. Paltanavičius 15 Millbury Str.

MONTELLO, MASS.

B. P. Miškinis 35 Arthur Str.

M. J. Petrušis 20 Cleveland Ave.

HAVERHILL, MASS.

J. Veckys 14 Davis Str.

WESTFIELD, MASS.

Kancier Bros. 79 Meadow Str.

PHILADELPHIA, PA.

A. Rukas 2544 E. York Str.

PITTSBURGH, PA.

M. Kupcicevič 445 Stadium Str.

PITTSTON, PA.

Pr. Bataitis Box 141

SCRANTON, PA.

J. Petrikis 1514 Ross Ave.

J. Navadauskas 224 Oak Str.

SILVER CREEK, PA.

St. Bulota Box 198.

BALTIMORE, MD.

J. Galimaitis 830 Hollins Str.

Geo. Bubnis 112 Green Str.

CLEVELAND, OHIO.

P. Šukys 2120 St. Clair Av. N. E.

GRAND RAPIDS, MICH.

J. Besasparis 1137 Muskegan Ave.

KENOSHA, WIS.

K. Brazevičius 402 Lincoln Str.

J. Bakutis 50 N. Howland Ave.

ROCKFORD, ILL.

J. J. Petraitis 1229 Ferguson Str.

P. Petrenas 422 Island Ave.

CHICAGO, ILL.

B. Lenkauskas 2336 Oakley Ave.

M. J. Damijonaitis 812 W. 33rd Str.

John Kulis (keliaujantis) 3255 So.

Halsted Str.

E. ST. LOUIS, ILL.

F. AD. RICHTER & CO.

J. N. Žickus 457 Collingsville Ave. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

J. STOKIS

177 Nassau Str.,
kampus Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Burges 9 metus Skyrus Viršininku, Inspecktorius Suvienyty. Valstijo Immigracijos; turvijas teisės kėdžio po Attorney Advocate Proster, Solicitor in Councilor-at-Law. Veda vienos blylas (provas) visuose teisnumuose ir departamentuose skrytuose. Gavimui patarimui, kreipkitės laišku, išdėdami krasos ženklių atsakymui. Vendumui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiskai į visas Valstijas ir miestus suvygus pareikalavimo. Adressas:

KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

PAMĘGINKIT SKAITYT

Savaitei laikraštyje

“LIETUVA”

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. „LIETUVA“ yra politikos, literaturoz, ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeldžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulyo. Laikraštis kaina

Už visą metą tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Viena numeri gausite užduka, jei pareikalaujate, adresuodami:

“LIETUVA”

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Petras Naujokas,

Visados klauskitė P. Naujoko Ciga-

ry kokiame nebuk šore arba saliune,

ir gausite gerą cigaru, o ne kopusti-

lapu. Mano dirbtuvė:

359 Broadway, corn. Keap Str.

Brooklyn, N. Y.

Sąmoninga gaspadinė

visada turi savo namuose buteliuką

D-ro Richter'lo

PAIN-EXPELLER

Neabejojant, budas jritinimui nu-

skaudėjimo Reumatizmo, persišal-

imo, išsinarinimo ir kt.

Tikras tiktau su pažymėta marke

“IKARA”

25c. ir 50c. buteliukas vienoje aptikoje arba

stačiai nuo

E. ST. LOUIS, ILL.

J. N. Žickus 457 Collinsville Ave. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kenteti taip dideli skaudėjimai REUMATIZMA? Visi juonių klasės iš Reumatizmo, kurie tiktau vartojo aptiekoriaus F. A. URBO-NO MILTELIOUS (proskus powder) ir LINIMENTA (liniment) ir LINIMENTA (liniment) galite gauti per pačią tiktau už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekarius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET)

Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINĖ

734-736 — 3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Baliamus, Mitin-gams ir Veseliomis, (vestuvėmis) Užlaiku puikius kambarius: atke-lavusieji iš kitų miestų ali gauti puikiai nakvynę.

Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA: Skanus Alus, gardi Arielka, Elias, visoki Vynai ir kvepenti CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S
734-736 3rd Ave.
SOUTH BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Deviностis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigari

398 Grand Street

kampus Rodney st. Brooklyn, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Telephone 2372 Greenpoint.
Macys & Marcin Furniture Co.
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštas namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

<img alt="Illustrations of various furniture pieces like a bed,

"Trejos Devynerios" ("Trejanka") - tai išlikimiausias lietuvių draugas - gydytojas augmeninių būsenų ir viena kvartos cystal spirito ir tiek pat vandens, arba išvarti cystaline van-deje ir po 24 valandų geri po puse stiklelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

— NEPAMIRŠKIT — Tautiško Namo.

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliam, Teatrami ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikys Cigari. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvu Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokēdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

812-819 Grand St.,
H. B. ROSENBERG,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 4179 Stagg.

12 dideliu ir 12 mažu.
PRIETELIAI LIETUVIAI

TEISIASI PRIEMIMAS PRENUMERATOS
ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriamo telpa straipsniai, žinios, karikaturos ir paveikslai dienos klausime.
KAINA:
Suvien. Valstijoje, metams..... \$3.50;
pusie metų 1.80;
trims mėnesiams 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pusmečiui 3.50.
Užsirašydamis adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieki sekančius darbus: išbalsamuoj ir laidoju mirusius ant visokinų kapinių. Pagrabus paruošiu nuo papras-

čiausią iki prakilniasių. Parasdamau karieatas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiem pasavažinėjimams.

Viršui minėtais reikalaus kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFICE 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

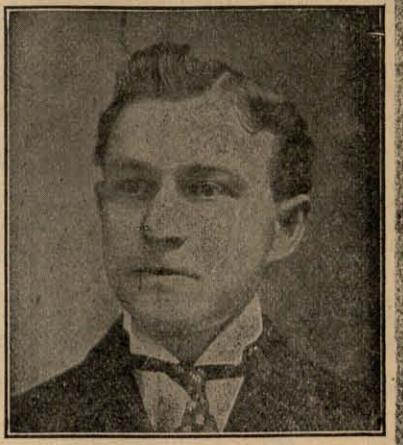
Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriū

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elias ir Havanas Cigarai. Lietuviai vėtiniai ir atvažavę iš kitur nepamirškit šios puikių vietas.

253 Wythe Ave.

Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepant Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIUI IR LINKSMU VAKARELIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y.
Telephone 4437 Stagg

M. Mierzwinskas uzlaiko dvi didelias BUĆERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomas pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos. Rąkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taikinių ir Kudu Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. -:BUĆERNES:- Kampas 3rd Street NEW YORK, N.Y.
Tel. 3359 Greenpoint 41 Avenue A Tel. 2174 Orchard

Teisingiausia Lietuvizka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lai- vų, keleivinių visados bus užga- nedintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis sveto kuo-greičiausiai ir pagal pinigu kurso. (Sto- vini po kaučioj \$30.000.)

Teipgi Pinigus primu kurie nori pasidėti del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausiai visoci gė- rimai, per tai visados svedijū pilna, kiekviena draugiškai ir malonai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

NOREDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdir- bysčių, kaip W.L. DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalaudamas uželik.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupe- stingą ir artistišką išdirbimą KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiems Kunigams ir guodotinomis Draugystėmis, kad ad dirbu visus augščiaus paminetus daigtus PI- GIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdamas išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

THE LACKAWANNA

Parankiausieji geležinkelio Europo- keliaujantieji. Linijos susina prie Trans-Atlantiškių laivų. Nebrangi perdaivinėja kagaž ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietiųjų auglinių keliai). Trumpliausiai keliai į Buffalo. Tiesini į Scrantoną ir Anglių Sritį. Tarpo New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpo New Yorko, Chicago ir Va- kary keturi traukiniai kasdien. Tarpo New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpo visų vėtininių Punktų nuo- lėtis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kai- nius, traukiniai begojimą, etc., kre- pkitės pas savo vie- tininį agentą arba ra- skykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man

90 West Street, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas, Vidutinės cienia

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

PIRKIAMAS

</div